ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԻԻՆ
ՇԱՐԱԿՆՈՑԸ

REL-M
TEMV
1963

2076

ՀԱՅ ՊԱՏԱՆԻԻՆ
ՇԱՐԱԿՆՈՑԸ

ՊԷՅՐՈՒԹ
1963

ԱՆԹԻԼԻԱՍ, ԼԻԲԱՆԱՆ

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԲ. 1

ԵՐԿՈՒ ԽՕՍՔ

•

Քրիստոնէական առաջին դարերու ընթացքին, առաքելական հայրերու իսկ վկայութեամբ, սրբազան կրօնի հաւատացեալները միայն քանի մը էական կէտերու մէջ կը զատորոշուէին հեթանոսներէն: Այդ տարբերութիւնները՝ իրենց ունեցած հաւատալիքներէն անկախ, այն կապերն էին, զորս Եկեղեցին կրցած էր անոնց հոգիներուն եւ մտքին մէջ դրոշմել սրբազան երգերու հեղինակութեամբ եւ գործադրութեամբ, ընդհանրապէս խարսխուած Սուրբ Գրոց վկայաբանութեանց իմաստին վրայ:

Հայաստանեայց Եկեղեցին ի սկզբանէ յատուկ ուշադրութեան առարկայ դարձուցած է իր պաշտամունքներուն երգեցողութիւնները: Դարերու ընթացքին բազում սրբազան հոգիներ — հայրապետ թէ վարդապետ, վանահայր թէ առաջնորդ — հեղինակած են ընտիր եւ իմաստալից շարականներ, որոնց մէկ ծաղկեփունջն է ներկայ գրքոյկը, հրատարակուած Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցի ներքին տեսուչ Բարշ. Նուպար Ա. Սրկ. Պէրպէրեանի աշխատանքով եւ մեր քաջալերութեամբ:

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ զաւակները, մեծ ըլլան թէ փոքր, պարտին լաւատեղեակ ըլլալ սոյն շարականներու երգեցողութեան կերպին, ձեւով մը վերանալու համար աշխարհիկ մտածումներէն եւ ընթացիկ մտահոգութիւններէն՝ դէպի Աղբիւրը Լոյսին, դէպի փաղանգը սրբոց եւ երանելիներուն, որոնք իրենց կարգին ժամանակ մը նոյն շեշտերով կրցած էին յուզել հեթանոսներուն սրտերը:

Թող հայ սրտերուն մէջ վառ մնայ մեր հոգենորոգ շարականները յօրինող սուրբ հայրերուն յիշատակը:

Մեզի ժառանգ ձգուած այս սրբազան երգերը երգելով հաղորդակցինք մեր նախնեաց մաքուր հոգիներուն հետ եւ մեր աղօթքները անոնց աղօթքներուն միացուցած՝ փառաւորենք Հայրը, Որդին եւ Սուրբ Հոգին, որպէսզի պայծառ եւ անսասան մնայ Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին մինչեւ յօր մեծի գալստեան Տեառն:

Անթիլիաս, 1963

ՎԱՐԴԱՆ ՎՐԴ. ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ

ՎԱՐԻՉ-ՏՆՕՐԷՆ Հ. Ե. Կ. Դ.ի

Հայ մանուկներու եւ պատանիներու սրտերուն մէջ մեր սուրբ կրօնի սէրը վառ պահելու մտադրութեամբ, հրատարակեցինք սոյն փոքրիկ շարակնոցը։

Երգ մը իր բառերովն ու եղանակովը մեծ ազդեցութիւն կը գործէ անհատի մը նկարագրին վրայ։

Հայ մատաղ սերունդին մեր հոգեզմայլ շարականները սորվեցնելով, սատարած կ'ըլլանք անոր քրիստոնեական դաստիարակութեան։

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցները յաւագոյն վայրերն են, ուր մեր մանուկները Կրնան սորվիլ իրենց Սուրբ Եկեղեցիին շարականներն ու աղօթքները։

Երանելի են այն ծնողները, որոնց զաւակները կիրակնօրեայ դպրոց յաճախելով կը սորվին աղօթքներ եւ շարականներ ու իրենց մանկական անուշ շրթներով կը փառաւորեն զԱստուած։

Սոյն շարակնոցի վերջաւորութեան, աղօթքներու եւ մաղթանքներու կարգին, դրած ենք նաեւ տասնըչորս երգեր, որոնք եւս իրենց ունեցած ազգային եւ կրօնական շունչովը կրնան մեծապէս օգտակար ըլլալ մեր մանուկներուն։

ՆՈՒՊԱՐ ՍՐԿ. ՊԸՐՊԸՐԵԱՆ

ՇԱՐԱԿԱՆՆԵՐ, ԵՐԳԵՐ ԵՒ ՏԱՂԵՐ

1

Յիշեցուք ի գիշերի զանուն քո, Տէր։

Բղխեսցեն սիրտք մեր զբան բարի. եւ լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս Երկնաւոր Թագաւորիդ։

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զՔեզ Տէր։

Զաղօթս մեր տացուք Քեզ, Տէր. ի գաւիթըս քո ի մէջ նոր Երուսաղէմի։

Ի գիշերի համբարձցուք զձեռս մեր սրբութեամբ առ Քեզ, Տէր։

Ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր։

2

Զարթիք փառք իմ, զարթիք. և ես զարթեայց առաւօտուց. ալէլուիա։

Զարթիք ընդ զուարթունս, մանկունք վերինն Սիոնի. ալէլուիա։

Զարթիք որդիք լուսոյ, ի յօրհնութիւն Հօրըն լուսոյ. ալէլուիա։

Զարթիք փրկեալք արեամբ, և տուք զփառըս փրկողին, ալէլուիա։

3

Առաւօտ լուսոյ. արեգակն արդար. առ իս լոյս ծագեա բղխումն ի Հօրէ. բղխեա ի հոգւոյս. բան Քեզ ի հաճոյս։

Գանձդ ողորմութեան. գանձիդ ծածկելոյ. գտող զիս արա։ Դուռն ողորմութեան. դուռնողիս բաց. դասեցս վերնոցն։

Երրեակ Միութիւն. եղելոց խնամող. եւ ինձ ողորմեա։

Զարթիր, Տէր, յօգնել. զարթո զթմրեալս. զուարթնոց նմանիլ։

Փրկիչ բոլորից. փութա զիս փրկել. փորձութեանց մեղաց։ Բուժիչ յանցանաց. քաւեա զօրհնաբանս. Քեզ երգել զփառս։

4

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ. ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան։ Օրհնեցէք, մանկունք, զՏէր. և օրհնեցէք զանուն Տեառն։ Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան։ Յարևելից մինչ ի մուտս արևու օրհնեալ է անուն Տեառն. ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան։

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Սրբոյ Հոգւոյն. և այժմ և միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն. ի յայսմհետէ մինչև ի յաւիտեան։

5

Այսօր ցնծան երկնայինքն և պար առեալ ի բարձունս. երգեն զերգըս հրաշալիս յաւուր ծննդեան Սրբուհւոյն։

Այսօր վերինքն Սիովն գոչեն զերգըս սրովբէիցն, զերեքսրբեանն առեալ յաւուր ծննդեան Սրբուհւոյն։

Այսօր Աստեղք և լուսին ընդ արեւու հրճուեալ, գովեն զլոյսն ի Հօրէ յաւուր ծննդեան Լուսոյ մօրն։

Այսօր ծերքն օրինակունք մանկամբք նորոյ Սիովնի. երիտասարդք և կուսանք խնդան ծննդեամբ Տիրուհւոյն։

Այսօր գունդք առաքելոցն և պարքք նախահարցն յաւուր ծննդեան մօր Բանին երգեն զփառս ի բարձունս։

6

Նոր Սիովն ծնեալ մանկունք սուրբ աւազանաւն. շնորհազարդեալք Հոգւովն Աստուծոյ. օրհնեցէք զՀայրն Երկնաւոր յաւուր ծննդեան սրբուհւոյ կուսին. յոր օրհնեցայք յանիծից նախնայն։

Արեամբ գառին անարատի փրկեալ ժողովուրդք. յաւուր ծննդեան մօր անտանելւոյն. գովեցէք զՄիածինն որ հաճեցաւ առնուլ մարմին անսերմն ի նմանէ. յոր օրհնեցայք յանիծից նախնայն։

Յառատաբուղխ շնորհաց Հոգւոյն լուսազարդեալ ազգք հեթանոսաց. յաւուր ծննդեան մօր Բանին ծնողի. զփառակից Որդւոյ զՀոգին բարեբանեցէք հոգևոր երգով. որ մաքրազարդեաց զմարմնարան Որդւոյն։

7

Ով գերահրաշ ծաղիկ բուրեալ յԵդեմայ. հատ անմահութեան ծննդոցս Եւայի. յորմէ սփռեցաւ մահ ընդ աշխարհս. օրհնութեամբ զքեզ մեծացուցանեմք։

Դու լուծիչ երկանց բարձող անիծից. ծագումն արեւու լուսոյն Ճշմարտի. որով հերքեաւ խաւարն առաջին. օրհնութեամբ զքեզ մեծացուցանեմք։

Զքեզ ունիմք բարեխօս կոյս անհարսնացեալ. մայր անարատ էմմանուէլի. տաճար Բանին Հօրն Երկնաւորի. օրհնութեամբ զքեզ մեծացուցանեմք։

8

Խորհուրդ մեծ և սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ. հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս, տան աւետիս աշխարհի։

Ծնաւ նոր Արքայ ի Բեթղեհէմ քաղաքի. որդիք մարդկան օրհնեցէք, զի վասն մեր մարմնացաւ։

Անբաւելին երկնի և երկրի ի խանձարուրս պատեցաւ, ոչ մեկնեալ ի Հօրէ ի սուրբ այրին բազմեցաւ։

9

Այսօր տօն է սուրբ Ծննդեան. աւետիս.
Տեառըն մերոյ և Յայտնութեան. աւետիս։

Այսօր Արեւն արդարութեան. աւետիս.
Երեւեցաւ ի մէջ մարդկան. աւետիս։

Այսօր սուրբ կոյսն անապական. աւետիս.
Ծնաւ եբեր զանմահ Արքայն. աւետիս։

Այսօր հրեշտակք յերկնից իջան. աւետիս.
Ընդ մեզ օրհնեն զանմահ Արքայն. աւետիս։

10

Ճառագայթ և կերպարան էութեան Հօր Բանդ Աստուած. զՔեզ բարեբանեմք ասելով փառք ի բարձունս Աստուծոյ։

Որ միացար ի մարմնի անճառապէս ճշմարիտ Աստուած. զՔեզ բարեբանեմք ասելով փառք ի բարձունս Աստուծոյ։

Որ զանիծիցըն բարձեր զդատապարտութիւն Քրիստոս Աստուած. զՔեզ բարեբանեմք ասելով փառք ի բարձունս Աստուծոյ։

11

Զանճառելի Լուսոյ մայր, եւ զբնակարան անսկզբնակից Որդւոյն. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք։

Զանհաս Տնօրէնութեան մայր, եւ զանձնուէր տաճար Աստուծոյ Բանին. օրհնութեամբ մեծացուցանեմք։

Զբոլորից Փրկութեան մայր, որ զԱնստեղծն յէից ի յարգանդի եբարձ. զնա ամենեքեան օրհնութեամբ մեծացուցանեմք։

12

Ուրախ լեր Աստուածածին, կոյս եւ փրկութեան մայր. զքեզ ընդունող Լուսոյ մեծացուցանեմք։

Զքեզ Լուսոյ մայր եւ կոյս, զքեզ գանձըդ կենաց աստուածային ձայնիւ ցնծութեամբ մեծացուցանեմք։

Մայր սուրբ անարատ Լուսոյն. հրեշտակային օրհնութեամբ պատուեալ զքեզ մեծացուցանեմք։

13

Աստուածածին երկնային դրան աստուածային ձայնիւն աւետարանէր հրեշտակն. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։

Ի քերովբէս բազմեալ ընդ Հօր անապականաբար բնակիլ հաճեցաւ ի քում յորովայնի. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։

Որ բոցեղէն սրովբէիւք շրջափակեալ պահիւր, այսօր ի մէջ մարդկան ի դիրկս հողեղինի յայտնեալ. ուրախ լեր բերկրեալդ Տէր ընդ քեզ։

14

Լոյս ի Լուսոյ ի Հօրէ առաքեցար եւ մարմնացար ի սուրբ կուսէն, զի վերստին նորոգեսցես զապականեալն Ադամ։

Դու Աստուած ի յերկրի երեւեցար եւ ընդ մարդկան շրջեցար, եւ փրկեցեր զախեղերըս յանիծիցն Ադամայ։

Քեզ ի յերկնից վկայեալ Հօր քո ձայն. ասէ Դու ես իմ Որդի. եւ Սուրբ Հոգին զՔեզ յայտնեաց աղաւնակերպ երեւմամբ։

15

Ով զարմանալի խորհուրդ այս մեծ յայտնեալ․ Արարիչն Աստուած ի Յորդանան եկեալ։

Կամէր մկրտիլ ի ծառայէն իւրմէ․ չառնայր կարապետն զմկրտիլն ի յանձն։

Յորդանան լուեալ փախստական դառնայր․ վտակ առ վտակ պատգամաւոր լինէր:

Գնա, մի՛ զարհուրիր, քո Արարիչն եմ ես․ եկեալ մկրտիմ եւ լուանամ զմեղս։

16

Այսօր ձայնըն հայրական․ յերկնից իջեալ հաճայական․ սիրեցելոյ Որդւոյ վկայ, այ յարդարէ, գետ յարդարէ, գետ Յորդանան։ Յարդարական ձայնիւ երգէր մեծ կարապետըն Յովհաննէս։

Այսօր Սուրբ Հոգին իջեալ, աղաւնակերպ եւ նիւթեղէն․ հրեղէն լեզուօք յայտնեալ ի քեզ, այ յարդարէ, գետ յարդարէ, գետ Յորդանան։ Յարդարական ձայնիւ երգէր մեծ կարապետըն Յովհաննէս:

17

Աթոռ քրովբէական երեւեալ այսօր Սիմէոն․ զԱստուածորդին ի գիրկըս իւր բարձեալ մարմնով, զոր զօրք երկնից ի բարձունըս հանապազ մեծացուցանեն։

Հոգւովըն գուչէր, ցնծայր ալեօքըն ծերունին ասելով, առ է Թագաւորն Անմահ, զոր զօրք երկնից ի բարձունըս հանապազ մեծացուցանեն։

Արտասուելով աղերսէր, արձակեա զիս ի խաղաղութիւն անարատ ծնողի քո բարեխօսութեամբ, զոր զօրք երկնից ի բարձունըս հանապազ մեծացուցանեն։

18

Բանն որ ընդ Հօր յէութեան եւ համագոյ Սուրբ Հոգւոյն, զպատկերն իւրական խառնեալ ընդ հողանիւթ բնութեանս. զոր զարդարեալ փառօք եդ ի դրախտին փափկութեան։

Յորում ցնծայր զուարճացեալ անախտական խնդութեամբ. քանզի զԱստուած տեսանէր միշտ խոնարհեալ ի դրախտին. յորմէ զլուսոյն ճառագայթ ապուրէր ի յինքեան։

Վասն որոյ աղաչեմ մայր Աստուծոյ Մարիամ. զՄիածին քո զՈրդին զի շնորհեսցէ ըստ աւազակին ժառանգել վերստին մեզ զդրախտին վայելչութիւն։

19

Որ զօրէնըս սրբութեան պահեց նախ ի դրախտին աւանդեցեր. զոր ոչ պահելով նախաստեղծիցըն ճաշակմամբ պըտղոյն ճաշակեցին զդառնութիւն մեղաց եւ մահու. վասն որոյ շնորհեա մեզ Տէր ճաշակել զքաղցրութիւն քոց պատուիրանաց։

Որ զանազան վիրօք մեղաց հարաք յադիս ի Թշնամւոյն. եւ ի բազմապատիկ հիւանդութիւնս կարօտացաք մարդասիրիդ բառնալոյ զցաւըս մեր. վասն որոյ բժշկեա զմեզ Քրիստոս որպէս մարդասէր։

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծննդեամբ կուսին Մարիամու. եւ կենդանարար քո յարութեամբդ հրաւիրեցեր զմահացեալըս ի յարութիւն անմահութեան. վասն որոյ աղաչանօք մօր քո կեցո զմեզ Փրկիչ։

20

Օրհնեմք զՔեզ անսկիզբըն Հայր Որդւոյդ Միածնի, զոր առաքեցեր ի դարձուածըն մոլորեալ աշխարհին. դարձո եւ զմեզ ի մեղաց Որդւոյ քո չարչարանօք։

Փառեմք զՔեզ Բան և Լոյս որ զիւրական քո պատկեր լուսով ծրագի քո ձախեալ վերականգնեցեր. կանգնեա զանկեալըս մեղօք քոյին սուրբ չարչարանօք։

Բարեբանեմք զփառակիցըդ Հօր զՀոգիդ ճշմարիտ. որ նորոգեցեր զհնացեալըս մեղօք հընոյն Ադամայ. նորոգեա և զմեզ ի մեղաց նորոգութեամբ քո շնորհաց։

21

Որ արարեր զօրութեամբ զիմանալեացն աշխարհ վերին, և ի նմա հաստատեցեր անտես զպետս հրեղինաց. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ։

Որ տիրապէս մեծատունդ ստեղծեր երկրորդ աշխարհ զգալի. և ի դրախտն որ յադենի անտես եդեալ զմարդն առաջին. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ։

Որ շինեցեր բարձրագոյն զԵկեղեցի քո խորհրդեամբ. և ի սմա կարգեալ անտես զքարոզս Բանին ճշմարտութեան. օրհնեմք զանհասանելի զօրութիւնդ։

22

Որ պատուիրան ճշմարտութեան աւանդեցեր Եկեղեցւոյ քո Քրիստոս. անսահման ժամանակաւ աղօթել միշտ առ Աստուած հոգւով և մտօք։

Որ զբան քո օրինաց հաստատեցեր գործով մեզ օրինակ. հանելով զգիշերն ի գլուխ յաղօթսն Աստուծոյ բնութեամբ մերով անօրինաբար, որում կրկնի ծունր ամենայն։

Վասն որոյ և մեք պաղատեսցուք առ Քեզ Քրիստոս. շնորհեա մեզ յամենայն ժամ լինել Քեզ յանդիման, մաքուր աղօթիւք ըստ անմարմնոցն որ յերկինս։

23

Որ զխորհուրդ քո գալստեանդ յառաջագոյն գուշակեցեր, մարգարէիւքն Իսրայէլի զորս ընտրեցեր յետ Մովսէսի. որք խօսեցան Հոգւով Սրբով բազմապատիկ օրինակօք. տուր մեզ Փրկիչ ողորմութիւն և զմեղաց զթողութիւն։

Ի մերձենալ ամաց վերջին զոր տեսանողքըն ծանուցին, զհասանիլ մեր փրկողիդ առ ի վախճան ժամանակին. երևեցար ի մէջ մարդկան զգեցեալ զկերպ ծառայական. տուր մեզ Փրկիչ ողորմութիւն և զմեղաց զթողութիւն։

Ի վեցերորդ աւուր զԱդամ ստեղծեր ի ափ քո տիրական. որ ոչ պահեալ զպատուիրանըն մերկացաւ զպատմուճանն. իսկ նոր Ադամդ ի վեց դարուն այց արարեր կորուսելոյն. տուր մեզ Փրկիչ ողորմութիւն և զմեղաց զթողութիւն։

24

Ընդ լուսափայլ զուարթնոյն զՅարուցեալն օրհնեսցուք. և մաղթելով խնդրեսցուք, մաքրել զմեզ ի մեղաց։

Ընդ խնկաբեր սուրբ կանանցն անմահ բուրմանն անուշից, խունկս աղօթից մատուսցուք, մաքրել զմեզ ի մեղաց։

Ընդ իւղաբերիցն արտասուս զմարդկան բարձողն արտասուաց պաղատեսցուք արտասուօք մաքրել զմեզ ի մեղաց։

Ընդ Քրիստոսի պանծալով յաղթող լիցուք փորձողին. և ընդ հրեշտակս երգեսցուք, փառք ի բարձունս Աստուծոյ։

25

Աստուածածին գերագոյն քերովբէից, Բանին բարձող որ զամենայն կրէ զօրութեամբ. բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան։

Մայր սրբութեան բարձրագոյն սերովբէից, զանտեսն ինքեանց ի քեզ կրելով, ծագեցեր զլոյս աշխարհի. բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան։

Ծառ կենաց որ զանմահութեան պտուղն ի քէն ետուր նախնւոյ մօրն Եւայի, ի մահաբեր երկանցն ազատելով. բարեխօսեա առ Տէր վասն մերոյ փրկութեան։

26

Որ փառաբանիս ի հրեշտակաց ընդ Հօր և Հոգւոյն Քրիստոս Որդի Աստուծոյ. խոնարհեցար ի հողեղէն բնութիւնս համբերելով խաչի վասն մեր. վասն որոյ գթա ի մեզ մարդասէր Փրկիչ։

Որ զհին մարդն մեր մեղաց ի խաչին սպաներ, նորոգելով զնոր մարդն արդարութեան յուսով կենացն անվախճանից ի նորոգումն նոր Ադամայ. վասն որոյ գթա ի մեզ մարդասէր Փրկիչ։

Կենդանարար քո յարութեամբդ անմահ Թագաւոր. կենդանացո զմեռեալըս մեղօք, կենդանական գործովք բարեաց ըստ լուսաւոր քոց պատուիրանաց. վասն որոյ գթա ի մեզ մարդասէր Փրկիչ:

Շնորհեա մեզ Տէր զգաստութիւն արթուն լինել ըստ դռնապանին. զի ի բանալ Սուրբ Փեսայիդ բացցուք զսիրտըս քոց մտից ընդ Քեզ և Հօր քո և Հոգւոյդ լինել օթեվան. և երգեսցուք Երրորդութեանդ զփառս ի բարձունս:

27

Ցարեւելից մինչ ի մուտս ի հիւսիսոյ եւ ի հարաւոյ. ամենայն ազգ եւ ազինք, յօրհնութիւն նոր օրհնեցէք զԱրարիչն արարածոց, որ ծագեաց զլոյս արեգականն այսօր յաշխարհս։

Եկեղեցիք արդարոց փառաբանիչք ամենասուրբ Երրորդութեանն. յառաւօտըս լուսոյ զառաւօտ խաղաղութեան Քրիստոս գովեցէք ընդ Հօր եւ Հոգւոյն, որ ծագեաց զլոյս գիտութեանն իւրոյ ի մեզ։

28

Լոյս Արարիչ լուսոյ առաջին Լոյս բնակեալդ ի լոյս յանմատոյց Հայր Երկնաւոր, ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ, ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա ի հոգիս մեր զլոյս քո իմանալի։

Լոյս ի լուսոյ ծագումն արեգակն արդար. անճառ ծնունդ Հօր Որդի. յառաջ քան զարեւ անուն քո գովեալ ընդ Հօր ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա ի Հոգիս ...

Լոյս ի Հօրէ բղխումն աղբիւր բարութեան. Հոգիդ Սուրբ Աստուծոյ, մանկունք Եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զՔեզ բարեբանեն. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա ի հոգիս...

Լոյս երրեակ և մի անբաժանելի Սուրբ Երրորդութիւն. զՔեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինքըս միշտ փառաւորեմք. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս, ծագեա ի հոգիս...։

29

Նայեաց սիրով Հայրըդ գթած ի քո ստեղծեալ գործըս ձեռաց, և զբանակըս հրեշտակաց տուր պահապան մեզ ակարաց, փրկեա զանձինս ի փորձանաց ի խաւարի շրջող դիւաց. զի ի տուընջեան և գիշերի տացուք Քեզ փառս անլռելի։

Էին անեղ անսկզբան ծնունդ անճառ Որդի և Բան. որ արարեր զտիւ գործով և զգիշեր ի հանգիստ քնոյ. տուր ի ննջել աչաց մարմնոյ արթուն լինել մեզ ըստ հոգւոյ. զի ի տուընջեան և գիշերի տացուք Քեզ փառս անլռելի։

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի որ ի վերջնումըն գիշերի, լսել արա զմեզ արժանի և աջակողմն օղեաց դասի անշէջ վառեալ զլոյս լապտերաց ըստ իմաստուն հինգ կուսանաց. զի ընդ փեսային ի յառագաստ հարսանիք հոգւով մտցուք ի փառս։

30

Որ վերօրհնիս յաթոռս քերովբէից, ի վերայ նստիլ յաւանակի հաճեցար․ բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել։

Ուստի և մեք զյաղթական օրհնութեանցն զձայն մատուցանեմք Քեզ Թագաւոր Փառաց ընդ տղայոն օրհնաբանելով․ բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել։

Ովսաննա ի բարձունս ալէլուիա, բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տեառն ալէլուիա․ և օրհնութիւն որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն ալէլուիա։

31

Անըսկիզբըն Բանըն Հօր որ ի վերայ քերովբէիցըն հանգչի, այսօր ի վերայ յաւանակի նորայ նստեալ․ օրհնեալ Արքայ եկեալ անյաղթելի Թագաւոր։

Յառաջ քան զյաւիտեանս Որդին որ ի վերայ քառակերպիցըն բազմի, այսօր ի ծերոց և ի տղայոց փառաւորեցաւ․ օրհնեալ Արքայ եկեալ անյաղթելի Թագաւոր։

Եկեայք նոր ժողովուրդք ընդ անմարմնոցըն դասս բազմութեան, զսա հնչմամբ երգով քաղցըր ձայնիւ փառաւորեսցուք․ օրհնեալ Արքայ եկեալ անյաղթելի Թագաւոր։

32

Թագաւոր գոլով քո յաշխարհ՛, մտեր ի քաղաքն Երուսաղէմ, նստեալ ի վերայ հեզիզէն նոր յաւանակի, կոչել զհեթանոսս յերկրպագութիւն։

Ծերք ոստովք ձիթենեօք․ և տղայքն ոստովք արմաւենեօք․ և երամ երամ դասուքն աղաղակէին, ովսաննա օրհնեալ եկեալ ի յանունըն Տեառն։

Ցնծացու սուրբ Սիովն․ բերկրեցան սուրբ եկեղեցիք․ և խնդութեամբ բազմաւ ելին ընդ առաջ․ օրհնէին զգալուստ քո Փրկիչ յաշխարհ։

33

Ուրախ լեր Եկեղեցի Սուրբ· ի գալըստեան Սուրբ Միածնին· ուրախ լեր և ցնծա հանդերձ ամենայն որդւովք։

Խնդա յոյժ դուստր վերին Սիովնի· ահա Թագաւոր քո գայ նստեալ ի յաւանակի նորայ· արդար և Փրկիչ փրկէ և կեցուցանէ։

Զուարճացիր և բերկրեա ժողովուրդ Աստուծոյ· մատո զոստըս ծաղկեալըս հաւատով և ասա· օրհնեալ որ երկիրըդ Թագաւոր տիեզերաց։

34

Իմաստուն կուսանքըն պատրաստեալ իւղ լապտերաց, եկին ընդ առաջ Երկնաւոր Փեսային վառեալ լապտերօք։

Իսկ յիմարաց կուսիցն ունայնացեալք ի յիւղոյ, անպատրաստ դասն դալաեան Փեսային շիջեալ լապտերօք։

Վասն որոյ և մեք պատրաստեսցուք իւղ հոգևոր, զի մտցուք ի յառագաստ Անմահ Փեսային վառեալ լապտերօք։

35

Շնորհեա մեզ Տէր արթնութիւն ընդ իմաստուն կուսանացն· եւ զհոգւոց մերոց լապտերըս պայծառացո։

Երկնչիմք ի Քէն, Տէր, զարհուրեալք ի պատասխանւոյն, զամէնն ասելով եթէ ոչ գիտեմ զձեզ։

Յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զտիեզերս ամենայն, շնորհեա և մեզ Տէր կալ ի յաջմէ Քումմէ։

36

Այսօր կագնեցաւ աւազան մկրտութեան ի թողութիւն մեղաց մերոց։

Այսօր Տէրըն մեր լուանայր զոտս աշակերտացն և պատուիրէր զայս ասելով·

Մի ոմն ի ձէնջ եղբարք, մատնելոց է զիս ի մահ, և որոշի յաշակերտացդ։

Զայն լըսեալ Պետրոսի ակնարկէր առ Յովհաննէս հարցանել թէ ով իցէ։

Բանըն զոր ասաց Յիսուս արտմեցոյց զիւր զաշակերտսն և խռովեցան ամենեքեան։

37

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն ի փրկութեան մեր կատարումըն, խոնարհի ի վերնատանն ի սաւերական տոնից լռումն. նախ քան զընթրիսըն խորհրդայ սփածու զենջակ արկաղն լուսոյ, և ջուր առեալ ծառայաբար զոտըս լուանայր զաշակերտացն։

Բանին Հօր փառաց լուսոյ Պետրոս մերձիլ յոտս ոչ ներէր, այնըմ ձեռաց որոյ են գործք երկնից երկինք և երկրաւորք. որով կուրաց աչըք բացան խուլք և համերք արձակեցան. որ վերածեաց զինքն ի ծովին, սաստեաց ալեացն և լռեցին։

Գլխոյն ընտրեալ հօտին փոքու, սաստէր զխորհուրդն ոչ դիտելոյ. որով դառնայր և հնազանդէր զոտս և զգլուխս մաքրել մաղթէր. գլխոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ լուացումըն ջրոյ զի լուացեալ է. ոտիցըդ պէտք են մաքրութեան յօդիլ ի գլուխըս սրբութեամբ։

38

Տարածեալ ձեռք ընդ ձեռաց ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց, փայտ ընդ փայտի զառըն պտղոյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով. ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տաւղն օրինաց, զոր ոչ տեսին ազգըն կուրաց բաց ի միայն աւազակաց։

Բացէից արեգականն զաչսն արար գիշերանման, զըստուերըն քօղ արկ մերկութեան զի մի տեսցէ ակն անարժան. ի միջօրեայն նսեմացաւ յարժամ Ադամ մեղօք մեռաւ. ի յիններորդն ի լոյս դարձաւ յարժամ մահուամբ մահըն լուծաւ։

Յօղէր արտօսըր ցաւագին մայր Տեառն որ կայր մերձ առ խաչին, յարժամ լսէր զծարաւին բարբառելոյ իւր Միածնին. ետուն քացախ խառնեալ լեղի այնմ որ բղխեաց զետ յԱդենի, և ի վիմէն վտակ բարի արբոյց տոհմին դառնացողի։

39

Հուրիկ մի պայծառ տեսի աննման. ի յայն խաչափայտին վերայ, աննման, անըմանիդ ով նման, դու նման։

Զթեւս արծափայլս ունէր աննման, արեգական շողոյն նման, աննման, անըմանիդ ով նման, դու նման։

Զձայնիկն ողորմուկ ածէր աննման, Գաբրիէլեան փողոյն նման, աննման, անըմանիդ ով նման, դու նման։

Զաչերն արտասուօք լընոյր աննման, առաւօտեան ցօղոյն նման, աննման, աննմանիդ ով նման դու նման։

40

Այսօր յարեաւ ի մեռելոց Փեսայն անմահ և երկնաւոր քեզ աւետիք խնդութեան հարսն ի յերկրէ եկեղեցի. օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիովն։

Այսօր անճառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց զմանկունըս քո, լուսաւորեա Երուսաղէմ, քանզի յարեաւ լոյս քո Քրիստոս. օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիովն։

Այսօր խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ երրեակ լուսովն. և քեզ ծագեաց լոյս գիտութեան յարուցելոյն ի մեռելոց Քրիստոս. օրհնեա ի ձայն ցնծութեան զԱստուած քո Սիովն։

41

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր։ Յարեաւ Քրիստոս ի մեռելոց ալէլուիա։ Եկայք ժողովուրդք երգեցէք Տեառն ալէլուիա: փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն։ Յարուցելոյն ի մեռելոց ալէլուիա, որ զաշխարհըս լուսաւորեաց ալէլուիա։

42

Ի գերեզման յարուցելոյն անմահին, այսօր գուշէր հրեշտակն երկնային, յարեաւ Քրիստոս զարթեաւ Քրիստոս ի կոյս գերեզմանէն, ի լոյս գերեզմանէն։

Պահապանքըն զարհուրեցան ի յահէն, քանզի ի կոյս ի նորափոր տապանէն, յարեաւ Քրիստոս զարթեաւ Քրիստոս ի կոյս գերեզմանէն, ի լոյս գերեզմանէն։

Առ սուրբ վիմին նստեալ գուշէր հրաշալին, իւղաբերքըն քարոզելով ծաղկէին, յարեաւ Քրիստոս զարթեաւ Քրիստոս ի կոյս գերեզմանէն, ի լոյս գերեզմանէն։

43

Այսօր հրեշտակք ի բարձունս ուրախանան ընդ մարդկան. որք ի իջեալ ի յերկնից տան զաւետիս աշխարհի. ցնծացէք այսօր, Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

Այսօր զուարթունն ի վիմին խնկաբերից սուրբ կանանցն փողէր ձայնիւ ցնծութեամբ պատմել աշակերտացն ասելով. ցնծացէք այսօր Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

Այսօր վիմին հաստատոյ և Յովհաննու սիրելւոյ ընդ հակառակս ընթացեալ ի գերեզման յարուցելոյն. զոր տեսեալ պատմէին, Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

Այսօր և մեք զուարճացեալք պայծառացուք տօնիւս, ընդ հաշտութեանն Աստուծոյ միմեանց արկցուք գիրկըս սիրով. և միաբան գոչեսցուք, Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

44

Այսօր յարութիւն Քրիստոսի տօնեցէք հաւատացեալք ի մի Աստուած Հայր Ամենակալ։

Այսօր և կանայքն իւղաբերք աւետիս տալով առաքելոցն օրհնեն զԱստուած զՀայր Ամենակալ։

Այսօր հրեշտակք ի յերկինըս հոգևոր հնչմամբ երգով. օրհնեն զԱստուած զՀայր Ամենակալ։

45

Փառք յարութեան քո, Տէր. ոչ դադարեցայց, Քրիստոս, օրհնել զՔեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։

Փառք յարութեան քո, Տէր. ոչ դադարեցայց Յիսուս, գովել զՔեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։

Ես ոչ դադարեցայց, Փրկիչ, փառաւորել զՔեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ։

Լուսապայծառ հրեշտակըն նստելով ի կենդանատու գերեզմանին: Եւ աւետէր կանանցն յարեաւ Աստուած,

46

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

Ընդ արշալոյսն առաւօտուն կանխեալ կանանցն ի գերեզմանն ասելով, Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

Եւ առ նոսա ասէր հրեշտակըն, զի խնդրէք զկենդանին ընդ մեռեալս, Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

Փութացարուք ով սուրբ կանայք և պատմեցէք աշակերտացն ասելով, Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց։

47

Զյարութիւն Քրիստոսի ամենեքեան օրհնեսցուք. զի նա միայն Աստուած փառաւորեալ յաւիտեան։

Զճառագայթ յարութեանն տեսանելով հրեշտակին, նա զօրանայր ի պատմել զկենսաբեր յարութիւնն։

Զայն աւետեաց լսէին առաւօտեան սուրբ կանայքն. ի հրեշտակէն դառնային ուրախութեամբ յառաքեալն։

48

Կանանցըն կանխելով ի թաղումըն կենդանւոյն տեսին զվէմն ի դրանցն ի բաց մերժեալ։

Թափուր զգերեզմանն և ունայն տեսանէին, և տրտմութեամբ լային յուսահատեալք։

Մայր Խաչեցելոյն, զի լաս յուսահատեալ, քանզի Քրիստոս փառօք մեծաւ յարեաւ։

49

Իջեր Տէր և մարմնացար ի կուսէն. և զհողեղէն բնութիւնս ազատեցեր ի մեղաց։

Ելեր Տէր, բեւեռեցար ի խաչին. զմեռանիլ յանձն առեր կենդանատու մեռելոց։

Եդար Տէր, ի նորափոր ի վիմի. և մատանեաւ կնքեցար գանձըդ կենաց աշխարհի։

Յարեար Տէր, աւերեցեր զդժոխս. ի յերկինըս համբարձար և ընդ աջմէ Հօր նստար։

50

Փառաբանակից Հօր Որդի որ վասն մեր խաչեցար, զդժոխս աւերեալ յարեար յաւուր երրորդի. փառք յարութեան քո Տէր։

Հրեշտակապետին իջումն որ զպահապանսն երկիւղիւ, զարհուրեցոյց առ դրանըն գերեզմանին. փառք յարութեան քո Տէր։

Եւ սքանչելի սուրբ կանանցն աւետարանէր ասելով, յարեաւ Քրիստոս յարուցիչըն մեռելոց. փառք յարութեան քո Տէր։

51

Եկին ի գերեզմանն առաւօտեան սուրբ կանայքն. յօծանել խնկել զանապական մարմինն։

Գոչումըն հրեշտակին քաջալերէր զնոսա ասելով. ցնծացէք յարեաւ որպէս յառաջն ասաց։

Լուեալ ի հրեշտակէն զաւետիս յարութեանըն, պատմէին աշակերտացն եթէ յարեաւ Քրիստոս։

52

Էջ հրեշտակն յերկնից աւետաւոր երջանիկ և սուրբ կանանցըն քարոզէր ասելով. է ձեզ վերստին լոյսըն ծագեալ ի յաշխարհ։

Այսօր տեսիլ անեղակերպ հրեշտակապետին մերձեալ ի գունդ զինուորացն. այսօր սրտաբեկեալ պահապանացըն զարհուրեալ մեռանէին. է ձեզ վերստին լոյսըն ծագեալ ի յաշխարհ:

Այսօր ցնծայ Երուսաղէմըն վերին. այսօր ցնծայ Սիոնըն Մայր Եկեղեցի. քանզի Փրկիչըն մեր յարեաւ և աւերեաց զդժոխս. և մեզ վերստին լոյսըն ծագեալ ի Հօրէ։

53

Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն ի գերեզմանն, ի խնկել զանապական մարմինն։

Եւ գտին զվէմըն բարձեալ ի դրանց գերեզմանին, և լուեալ բարբառ ի հրեշտակէն, եթէ յարեաւ Քրիստոս և խափանեաց զմահ։

Եւ հանդիպեալ քո Տէր առաքելոցն և լուեալ ողջոյն կենդանարար, առաքեցեր զնոսա ի փրկութիւն տիեզերաց։

54

Զթագաւորըն փառաց Քրիստոս, որ վասըն մեր մարմնացաւ ի սրբոյ կուսէն և խաչի համբերելով. միաբանութեամբ երգով բարեբանեսցուք։

Որ զթաղումն երեքօրեայ յանձն էառ յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ. միաբանութեամբ երգով ...

Կարողապէս զդրունըն դժոխոց խորտակեաց, եկեղեցւոյ իւրում զգեցոյց զմեծ վայելչութիւն, միաբանու...

55

Թագաւորեաց Աստուած ի վերայ հեթանոսաց և լուսազարդեալ պայծառացոյց սուրբ եկեղեցի. ժողովուրդք զՔրիստոս բարեբանեցէք։

Զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած. քանզի շիջոյց զխայթոց մահու խաչիւն իւրով սրբով. ժողովուրդք զՔրիստոս բարեբանեցէք։

Յարեաւ Աստուած եւ ափեզերք ամենայն նորափետուր զարդարեցան, եւ մանկունք հաղորդեցան մարմնոյ եւ արեան կենարարին. ժողովուրդք զՔրիստոս բարեբանեցէք։

56

Թագաւորին յաւիտենից մատուսցուք զօրհներգութիւն, որ ի կուսէն մարմնացաւ. հաստատեաց զաշխարհս ի հաւատս անսասանելի։ փառք Նմա այժմ և յաւիտեան։

Որ կամաւ համբերեր մահու խաչի Աստուած Բանն և հեղեալ զարիւն իւր սուրբ ի փրկութիւն աշխարհաց. փառք Նմա այժմ և յաւիտեան։

Աստուածապէս յարուցեալ ի նորափոր ի վիմէն լուսազարդեաց զեկեղեցի իւր սուրբ, ի փառս և ի գովեստ անուան իւրոյ. փառք Նմա այժմ և յաւիտեան։

57

Օրհնութիւն ի բարձունս անօրհնեցելոյն ի կուսէն Թագաւորին մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա։

Օրհնութիւն ի բարձունս անսասանելի և հաստատուն յուսոյն մերոյ. ալէլուիա ալէլուիա։

Օրհնութիւն ի բարձունս անբաժանելի և միասնական Սուրբ Երրորդութեանն. ալէլուիա ալէլուիա։

58

Զթագաւորըն Քրիստոս օրհնութեամբ երգով. բարեբանեցէք ամենայն երկիր։

Արարչին երկնի եւ երկրի մատուցուք երգով գոհաբանութիւն ամենայն երկիր։

Երրորդութեան և մի Աստուածութեան մատուցուք պատիւ երկրպագութիւն յաւիտեանս, ամէն։

59

Լուսով Աստուածութեան քո Քրիստոս լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի. պահեա զսա անշարժ յաւիտեանս։

Տօնէ այսօր Երուսաղէմ հաստատեցելոց բազմութեամբ զնաւակատիս սուրբ եկեղեցւոյ պահեա զսա անշարժ յաւիտեանս։

Բացան դրունըք հաւատոյ նոր Սիովնի ընդունել զանմահ Փեսայդ յառագաստ. բաշխէ զմարմին քո եւ զարիւն. պահեա զսա անշարժ յաւիտեանս։

60

Թագաւոր Քրիստոս էակից Հօր և Հոգւոյն, որ վասըն մեր մարմնացար ի սուրբ կուսէն. Թագաւոր փառաց Քրիստոս Քեզ փառք։

Որ կամաւոր մահուամբ զմահ մեռուցեր, և անապական յարութեամբըդ քո նորոգեցեր զաշխարհս. Թագաւոր փառաց Քրիստոս Քեզ փառք:

Որ կենդանարար արեամբըդ քո լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի. երգեմք Քեզ ընդ հրեշտակս ասելով. Թագաւոր փառաց Քրիստոս Քեզ փառք։

61

Որ աներեւելի յաղթող զօրութեամբ Թագաւոր ես երկնի և երկրի Քրիստոս Աստուած. օրհնաբանեմք զՔեզ։

Որ փառակցութեամբ ընդ Հօր վերօրհնիս յանմահից. եւ խոնարհեալ մարմին զգեցար փառաց Թագաւոր. օրհնաբանեմք զՔեզ։

Որ կարազապէս զմահ կախեցեր. և յարուցեալ լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի անմահ էութիւն. օրհնաբանեմք զՔեզ։

62

Համբարձաւ Տէրըն մեր յերկինս, ասելով աշակերտացն, նստարուք ի քաղաքիդ Երուսաղէմ, մինչև զգենուցուք զօրութիւն ի բարձանց։

Միաբանեալ սուրբ առաքեալքըն միախոհ և միակրօն, միաբան նստէին ի սուրբ վերնատանն, և ակն ունէին գալըստեան Սուրբ Հոգւոյն։

Յանկարծակի եհաս ի նմանութիւն լուսոյ փայլման. և եկեալ բնակեցաւ ի սուրբ առաքեալսն, մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն։

63

Մեծահրաշ այս խորհուրդ աւանդութեամբ առ մեզ հասեալ, զոր հոգւոց լուսատուն ի պաշտպանէն իւրմէ լուեալ. եթէ տօն մեծ է այսօր իմոյ դասուն որ ի յերկինս։

Քանզի ի յելըն վերին երկնաւորին որ ի յերկրէ, ըստ դասուց երկնայնոցըն տօնէին ուրախութեամբ, ի հրեշտակացն սկսեալ մինչ ի յաթոռըն կատարեալ։

Իսկ ի չորրորդըն դասէ պաշտպան եղեալ Լուսաւորչին, ի դասուն իւր փութացեալ ուրախութեամբ տօնակցութիւն. զոր հարցմամբ ի նմանէ տեղեկանայր մարմնով հրեշտակն։

64

Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց, ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազինեաց անկիզելի զաշակերտսն, մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն։

Աննիւթական Աղաւնի, անքննելի որ քննէ զխորս Աստուծոյ. զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զահաւոր և զմիւսանգամ գալուստն. զոր քարոզեցին համագոյական։

Օրհնութիւն ի բարձունս, ելողին ի Հօրէ Հոգւոյն Սրբոյ. որով առաքեալքն արբեցան անմահական բաժակաւն, և հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս։

65

Կենդանարար Աստուած մարդասէր Հոգի. զժողովեալսըն միաբանական սիրով լուսաւորեցեր հրեղինօք լեզուօք. վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմք զգալուստ քո սուրբ:

Զուարճացան քո գալստեամբըն սուրբ առաքեալքըն. կոչելով ի միասին զցրուեալսն ի միմեանց բազմաձայն լեզուօք. վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմք զգալուստ քո սուրբ:

Հոգեւորական սուրբ մկրտութեամբ զարդարեցեր նոքօք զտիեզերս ի զգեստըս լուսափայլս և նորափետուրս. վասն որոյ և մեք այսօր տօնեմք զգալուստ քո սուրբ:

66

Սարսափելի հողմոյ նման ահեղագոչ սաստիկ հընչմամբ, երեւեցար ի վերնատանն Հոգիդ դասուն երկոտասան. որք առ ի Քէն մկրտեցան որպէս զոսկի հրով մաքրեցան. մաքրեա ի մէնջ զմէգ մեղաց և զգեցո զլոյս փառաց.

Եկիր յերկիր աստուածաբար դատել զաշխարհս իշխանաբար, ընդ արդարութեան և ընդ մեղաց և ընդ չարին դատաստանաց. բացեր զգանձ անհիւթական պարգեւս ետուր որդւոց մարդկան. մաքրեա ի մէնջ զմէգ մեղաց եւ զգեցո զլոյս փառաց:

Սէրն ի սիրոյ զսէրդ առաքեաց յինքըն զանդամս իւր քեւ յօդեաց. զեկեղեցի իւր զոր շինեաց եօթըն սեամբ քո հաստատեաց. անտես ի նմա եդ զառաքեալսն եօթնեակ շնորհօք քո զարդարեաց. մաքրեա ի մէնջ զմէգ մեղաց եւ զգեցո զլոյս փառաց:

67

Աղբիւր կենաց բաշխող շնորհաց Հոգիդ իջեալ ի բարձանց. զանապական պարգեւըս քո բաժանեցեր յառաքեալս:

Որ ի վերայ ջուրցըն գնալով ստեղծանէիր զարարածս. իջեալ ի ջուրս աւազանին ծնանիս որդիս Աստուծոյ:

Որ զարդարեալ նորոգես միշտ զնոր քո զեկեղեցի. պէս պէս շնորհաց. քոց պարգեւօք փայլին մանկունըք սորա:

68

Որ ի քրովբէական կառորդ հանգչիս, այսօր իջեր յերկնից ի դասս առաքելոցն Սուրբ Հոգի. օրհնեալ ես Թագաւոր անմահ։

Որ գընաս ի վերայ թեւոց հողմոց, այսօր ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսն Սուրբ Հոգի. օրհնեալ ես Թագաւոր անմահ։

Որ խնամես անեղութեամբ զքո զարարածս, այսօր եկիր ի հաստատել զեկեղեցի քո Սուրբ Հոգի. օրհնեալ ես Թագաւոր անմահ։

69

Ի համբառնալ Բանին յերկինս և ի նստիլ ընդ աջմէ Հօր, զուարճացեալ առաքելոցն երկրպագէին, օրհնելով զՀայր զառաքող Բանին։

Համահաւաքեալ գունդըք սրբոցն ի վերնատունն խորհրդոյ, համբարձմամբ աչաց սպասէին Հոգւոյն. օրհնելով զՀայր զառաքող Բանին։

Յանկարծահաս հնչմամբ հեղեալ կենդանարար աղբիւր լուսոյ. անմահական կենաց լուսով զարդարեալ. սրբք օրհնէին զՀայր զառաքող Բանին։

70

Ուրախ լեր Սուրբ Եկեղեցի, քանզի Քրիստոս Արքայն երկնից այսօր պսակեաց զքեզ խաչիւն իւրով. և զարդարեաց զամուրըս քո սքանչելի փառօքն իւրովք։

Խնդա յոյժ դուստր Սիովնի. քանզի երկիրս երկինք եղեն այսօր վերստին քո նորոգմամբ, և Թագաւորն Երկնաւոր հաճեցաւ բնակիլ ի քեզ։

Ընդ դասս երկնաւոր զօրացըն վեր առեալ տօնեմըք Քեզ այսօր անդադար փառաւորութիւնս. ուրախ լեր հարսն անարատ անքընին քո խորհրդով։

71

Էջ Միածինն ի Հօրէ և լոյս փառաց ընդ նմա, ձայնք հնչեցին. սանդարամետք անդընդոց:

Տեսեալ զլոյս մեծ հայրապետին Գրիգորի, պատմէր ցնծութեամբ հաւատացեալ արքային:

Եկայք շինեսցուք սուրբ զխորանըն լուսոյ. քանզի ի սմա ծագեաց մեզ լոյս ի Հայաստան աշխարհի:

72

Որ ի լերինն այլակերպեալ ցուցեր զաստուածային քո զօրութիւնդ. զՔեզ փառաւորեմք իմանալի Լոյս:

Որ զճառագայթ փառաց քոց ցուցեր արեգակնակերպ փայլմամբ զարարածըս լուսաւորեցեր. զՔեզ փառաւորեմք իմանալի Լոյս:

Որ ահագին տեսլեամբ զարհուրեցուցեր զքո զաշակերտսն, ի թմբրութիւն հրաշիցն ի սէր աստուածային փառաց քոց. զՔեզ փառաւորեմք իմանալի Լոյս:

73

Քրիստոս Աստուած մեր շնորհեա մեզ ընդ Պետրոսի և ընդ որդւոցն Զեբեդեայ արժանաւորիլ քում աստուածային տեսլեանդ:

Համբարձցես զմեզ Տէր առաւել քան զզգալի զԹաբօրական զլեառն, յերկնաբերձ և յիմանալի խորանդ:

Վասն որոյ և մեք զքակեալս մեր յարմարեսցուք Քեզ հոգեւորական տաղաւար, որպէս միայնոյ մարդասիրի և Փրկչի:

74

Ուրախացիր Պսակ կուսից Տիրամայր, այսօր Որդին քո զհայրենին փայլեաց զփառս. նմա յաւէժ յանձըն արա զանձինըս մեր:

Նմա Մովսէս և Հեղիաս սպասեն, յանուն նորա ցնծան Թաբօր և Հերմոն. նմա յաւէժ յանձըն արա զանձինըս մեր:

Եսայիաս զքեզ թեթեւ ամպ ետես, և Հայր յամպոյն զքո զՈրդին իւր դաւանեաց. նմա յաւէժ յանձըն արա զանձինըս մեր:

75

Այսօր ժողովեալ սրբոցն ի միասին երանելի առաքելքն և սուրբ կուսանքն ջահազարդաւք պայծառացեալք լուցանէին զլապտերս իւրեանց. և միաձայնեալ ասէին, օրհնեալ ես ամէնօրհնեալդ ի կանայս։

Այսօր դնեալ զսուրբ կոյսն առ դրանըն գերեզմանին, սպասէին և ակն ունէին Տեառն իսկ ինքնին գալով, զեր ի վերայ տեսեալ զԱրարիչն եկեալ բազում հրեշտակօք. և նոցա միաձայնեալ ասէին, օրհնեալ ես ամէնօրհնեալդ ի կանայս։

Այսօր տեսեալ զսուրբ կոյսըն թռուցեալ յօդս, և ամպեղէն կառօքն ի վեր համբարձեալ յերկինս. մտանելով յերկնային խորանսն ընդ իմաստուն կուսանսն. և նոցա միաձայնեալ ասէին, օրհնեալ ես ամէնօրհնեալդ ի կանայս։

Այսօր ընդ բազմաչեայ քրովբէսն և ընդ վեցթեւեան սրովբէսն մտանելով յեօթնաստեղեան խորանսն. տեսանելով զանազան աթոռըն զոր պատրաստեալ է քեզ տէրունոյդ. երգեմք և մեք ասելով. օրհնեալ ես ամէնօրհնեալդ ի կանայս։

76

Անթառամ ծաղիկ անդաստանապարտ շառաւիղ վերաբուսեալ յարմատոյն յեսսեայ. զքեզ Եսայիաս կանխաւ վերադաշեաց եօթնարփեան շնորհաց Հոգւոյն ընդունարան գոլ. Աստուածածին և կոյս զքեզ մեծացուցանեմք։

Համեղաճաշակ պտղոյն բանաւոր բուրաստանդ, յորմէ կթեցաւ մեզ ողկոյզն անըմպառ յուրախութիւն արարեցելոցն ի ճաշակմանէ ծառոյն գիտութեան. սրբուհի անարատ ամենեքեան զքեզ մեծացուցանեմք։

Քաղաքավարեալ ի մարմնի անարատ վարուք. այսօր յառաքելոցն ամփոփեալ վերին ակնարկութեամբըն վերափոխեցար յարքայութիւն Որդւոյ քո և Աստուծոյ մերոյ. բարեխօս խոստովանողացս զքեզ մեծացուցանեմք։

77

Վարանիմք ի մեղաց դու ազատիչ մեղուցելոյս, ո՛վ Տիրամայր, ո՜հ, ո՛վ Տիրամայր. ո՜հ, ցօղեա կաթիլ մի կուսական, զօրեղ կենաց, ո՜հ, զօրեղ կենաց։

Յիմ նախկին վայելմանց արժանապէս արտաքսեցայ, ով եղկելոյս, ո՜հ, ով եղկելոյս. ո՜հ փուշ և տատասկ բուսոյց երկիր ողորմելոյս, ո՜հ, ողորմելոյս։

78

Աստուածածին ամպ լուսաւոր որ զցօղըն կենաց հեղեր յերկիր բանաւոր և զնախամօրըն շիջուցեր պարտեզին զհուր. անդադար ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք, և հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք։

Տեղի անտանելի Բանին, և երկիր վայրական յարում լայն ադանիցի. և արեւելք արեգականն արդարութեան. անդադար ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք, և հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք։

Զքեզ կատարումըն մարգարէից կուսական քո ծնընդեամբ որով բնութեանըս քակեցան օրէնք, հրաբուն սեւիցըն փոխադրեալ ի լուսաձեւ խորանն. անդադար ձայնիւ զքեզ բարեբանեմք, և հոգեւոր երգով մեծացուցանեմք։

79

Ուրախացիր Աստուածածին վերօրհնեալդ ի սրովբէից. ծագեալ ի՛ քէն մեզ լոյս մայր եղեր Վերաձգողին. ազգ և ազինք զքեզ մեծացուցանեմք։

Հիմն եղեր Եկեղեցւոյ խորան եղեր Հոգւոյն Սրբոյ. ի հրեշտակաց սպասաւորեալ Գաբրիէլ քեզ աւետեաց. ազգ և ազինք զքեզ մեծացուցանեմք։

Տեսանեմք զսոսկալի զհրաշալի խորհուրդ յայտնեալ. ի Հոգւոյն Սրբոյ յղացեալ զԲանն Աստուած մարմնով ծնար. ազգ և ազինք զքեզ մեծացուցանեմք։

80

Որ զանարատ բազուկըս քո ի խաչին տարածեցեր Քրիստոս Աստուած, և նշան յաղթութեան ետուր մեզ, սովաւ զկեանըս մեր պահեա։

Որ զաշխարհակեցոյց բազկատարածութիւն խաչի քո քրիստոս Աստուած դաւազան զօրութեան ետուր մեզ, սովաւ զկեանըս մեր պահեա։

Որ զմեռեալն ի ճաշակմանէ փայտին յանցանաց, կենաց փայտիւըն կենագործեցեր. սովաւ զկեանըս մեր պահեա։

81

Զօրութիւն սուրբ խաչի քո Քրիստոս որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. նա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ։

Քանզի ի սմա բարձրացար Աստուած, և ի սմա հեղեր զպատուական սուրբ զարիւնդ. նա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ:

Եւ զքո միւսանգամ զգալուստըդ նշանաւ խաչի քո ցուցեր աշխարհի. նա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ։

82

Խաչըն կենարար որ եղեւ մեզ փրկութիւն. սովաւ ամենեքեան զՔեզ բարեբանեմք։

Որ ի Հօրէ լուսոյ լոյս ճառագայթեալ ի յերկրի, և դաւազան զօրութեան հաւատացելոց. սովաւ ամենեքեան զՔեզ բարեբանեմք։

Որ լուսափայլ ծագմամբ հրաշափառապէս մեզ ցուցաւ ի յօգնութիւն ընդդէմ թշնամւոյն. սովաւ ամենեքեան զՔեզ բարեբանեմք։

83

Յաղթող և զնոր օրհնութիւն միշտ ի բարձունս երգեսցուք Թագաւորին Քրիստոսի հաւատացեալ ժողովուրդք։

Որ եկն ի լուսաւորել զընտրեալ սուրբ զեկեղեցի և պսակեաց սուրբ խաչիւն նմա զփառս երգեսցուք։

Այսօր և մեք տօնեսցուք զնաւակատիս սուրբ խաչին. և Փրկողին մատուսցուք փառք և պատիւ յաւիտեան։

84

Նշանաւ անմենայաղթ խաչիւըդ քո Քրիստոս պահպանեա զմեզ մարդասէր յաներեւոյթ թշնամւոյն. զի Դու միայն ես Թագաւոր փառաց օրհնեալ յաւիտեանս։

Որ ի վերայ սորա տարածեցեր զանարատ բազուկըս քո. եւ հեղեր զարիւնդ ի փրկութիւն աշխարհաց. զի Դու միայն ես Թագաւոր փառաց օրհնեալ յաւիտեանս։

Ի միւսանգամ քո գալստեանըն յերեւիլ սուրբ նշանիս, արժանի արա զծառայս քո վերըստին նորոգման. զի Դու միայն ես Թագաւոր փառաց օրհնեալ յաւիտեանս։

85

Քեզ Քրիստոսի կաթուղիկէ եկեղեցւոյ շնորհողի զյաղթական զպատուական զաստուածընկալ սուրբ նշանս, մատուցանեմք զօրհներգութիւն միշտ ի բարձունս։

Սա կամաւ քո Քրիստոս եւ թեւօք ամենազօր Սուրբ Հոգւոյն, եւ զասուք հրեշտակաց թռուցեալ եկեալ ի լեառըն Վարագայ բնակիլ ի նմա։

Եկայք ժողովուրդք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս. համբարձէք միաբան զձեռըս ձեր ի սրբութիւն, եւ զընտրեալըն ի սմա միշտ փառաւորեսցուք։

86

Մայր Լուսոյ Մարիամ սուրբ կոյս, որ զԼոյսն առ ի Հօրէ ծնար մարմնով. եւ եղեր արեւելք արեգականն արդարութեան. հոգեւոր երգով զքեզ սրբուհի մեծացուցանեմք։

Քերովբէից գերագոյն էին աթոռ եւ ծառ կենաց անմահական պտղոյն. տապանակ կտակի Բանին եւ սափոր ոսկի երկնային մանանային. հոգեւոր երգով զքեզ սրբուհի մեծացուցանեմք։

Քեւ բացաւ սրովբէաւոր դուռըն դրախտին, եւ քեւ տուաւ մեզ փայտն անմահութեան. զոր ի նմա զենեալըն անմահ այսօր յերկնից լուսաւորեաց. հոգեւոր երգով զքեզ սրբուհի մեծացուցանեմք։

87

Մայր և կոյս, աղախին Քրիստոսի, որ բարեխօսդ ես միշտ աշխարհի, քեզ երանեն ամենայն ազինք։

Մաքուր աղաւնի և հարսն երկնից Մարիամ, տաճար և աթոռ Աստուծոյ Բանին. քեզ երանեն ամենայն ազինք։

Քեւ հանեցան իմանալիքն ընդ հողեղէնքս, և քեւ մերձեցաք ի փայտըն կենաց, քեզ երանեն ամենայն ազինք։

88

Այսօր խնդրի պատուական փայտ խաչին աւանդեալըն ի Գողգոթա, ի ձեռն աստուածասէր դշխոյին· եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս։

Այսօր ընծայէ Գողգոթա զծածկեալըն ի յերկրի, վերաբերեալ անուշահոտ խնկովք, ի ձեռն երանելւոյն Յուդայի· եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս։

Այսօր ի ձեռըն փրկական սուրբ խաչին կենագործի պատանին մեռեալ· և ողբայ սատանայ զկործանումըն իւր· իսկ մեք Քրիստոսի հաւատացեալք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս։

89

Երանելի աստուածասէր սուրբ դշխոյն եկեալ ի քաղաքն Երուսաղէմ խնդրէր զփրկական ծագումըն մեծի փայլմանն· և քարոզէր նոցա զմորենին վառեալ որ ոչ այրէր· մեծացուցանելով զծնեալըն ի կուսէն։

Եւ խոշտանգեալ զդասըն Հրէիցն, խոստովանէր Յուդա· եկեալ ի տեղին Գողգոթա հաւատով· և քարոզէր նոցա զդուռն ընդ որ եմուտ Բանն Աստուած· մեծացուցանելով զծնեալըն ի կուսէն։

Եւ համբարձեալ զձայնըն Յուդայի խնդրելով ի Տեառնէ զակնկալին ամենեցուն սուրբ զխաչն· և հաւատով գոչէր եկայք երկրպագեսցուք աստուածային սուրբ նշանիս· մեծացուցանելով զծնեալըն ի կուսէն։

90

Ապաւինեցաք ի խաչ քո Արարիչ յաւիտենից, որ ետուր մեզ պահապան յաղթող ընդդէմ թշնամւոյն. աղաչեմք սովաւ Փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։

Բարձրեալ Թագաւոր որ վասն մեր ելեր ի խաչ, և բարձեր սովաւ զյանցանս նախաստեղծին Ադամայ. աղաչեմք սովաւ Փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։

Գլուխ սուրբ հաւատոյ և փոյթ կենաց մարդկան յայտնեալ, զոր տեսեալ այսոյն պղծոյ կործանեցաւ անկանգնելի. աղաչեմք սովաւ Փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։

Դողացաւ թշնամին ընդ յայտնիլ սրբոյ խաչին, և ի յահէ փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս երկրի. աղաչեմք սովաւ Փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։

Երկինք ցնծային և երկիրս ուրախանայր, քանզի փրկիչ ցուցաւ սուրբ խաչն և լուսատու տիեզերաց. աղաչեմք սովաւ Փրկիչ պահպանեա զանձինս մեր։

91

Հրաշափառ Աստուած և միշտ բարեխնամող. որ յառաջ գիտութեամբ զփրկութիւն Հայաստանեայց սկզբնաւորեալ, ի պարթեւական մեղապարտ ազգէն լուսաւորիչ մեզ շնորհեցեր. վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա Փրկիչ կեցո զմեզ այժմ և ի քո յահաւոր գալստեանն։

Հրաշալի զարմացմամբ երանելին Սուրբ Գրիգոր զանտանելի զչարչարանս ի յանձն էառ. և երիւք հնգօք ամօք ի մէջ Թունաւորացըն բնակէր անդնդային տանջանօքն ի Վիրապին. վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա Փրկիչ կեցո զմեզ այժմ և ի քո յահաւոր գալստեանն։

Հրաշազարդ քո բանիւդ և մեծ զօրութեամբ, ելեալ բժշկէր զհարուածեալսն ի դիւաբաղխ սաստիցն, երկրպագուս առնելով զամենեսեան Սուրբ Երրորդութեանդ. վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա Փրկիչ կեցո զմեզ այժմ և ի քո յահաւոր գալստեանն։

92

Բարեխօսութեամբ մօր քո և կուսի, ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնէիցս։ Որ զերագոյն քան զերկինըս պայծառացուցեր Սուրբ զեկեղեցի արեամբ քո Քրիստոս. և ըստ երկնայնոցըն կարգեցեր ի սմա զդասս առաքելոց և մարգարէից սուրբ վարդապետաց. այսօր ժողովեալ դասք քահանայից, սարկաւագաց, դպրաց և կղերիկոսաց. խունկ մատուցանեմք առաջի քո Տէր յօրինակ ըստ հնումըն Զաքարիայ. ընկալ առ ի մէնջ զխնկանուէր մաղթանս, որպէս զպատարագն Աբէլի, զՆոյի և զԱբրահամու։ Բարեխօսութեամբ վերին քո զօրացդ, միշտ անշարժ պահեա զԱթոռ Հայկազնեայս։

93

Որք զարդարեցին անօրինաբար զիմաստս անեղին, հաստատելով յերկրի զգիր կենդանի հովուել զհօտ Նոր Իսրայէլի. երգով քաղցրութեան հնչմամբ զԱստուած օրհնեցուք։

Որք զերկրաւոր մեծութիւն փառաց խաւար կոչեցին, ապաւինելով ի յոյս անմահ Փեսային անճառ Բանին արժանի եղեն. երգով քաղցրութեան հնչմամբ զԱստուած օրհնեցուք։

Որք զօրութեամբ Հօր իմաստութեան էին անեղի հաստատեցին զաթոռ սրբոյն Գրիգորի Թարգմանութեամբ նշանագրութեան. երգով քաղցրութեան հնչմամբ զԱստուած օրհն.։

Որք նորափետուր բանիւ զարդարեալ պայծառազգեցան եկեղեցիք Հայաստանեայց ի ձեռըն սրբոյն Սահակայ. երգով քաղցրութեան հնչմամբ զԱստուած օրհնեցուք։

94

Որ զշնորհս աստուածային առ ի վերուստ իջեալ յերկնից պարգևեցեր հիւսիսականացս ի ձեռըն սուրբ վարդապետին. աղաչանօք սորա ողորմեա մեզ Աստուած։

Որ զանմարմին պարունակող Բանի զգրաւորական զիմաստ Հոգւոյն շնորհեցեր որդւոց Թորգոմայ. յայտնեալ տեսլեամբ ի ձեռըն սուրբ վարդապետին. աղաչանօք սորա ողորմեա մեզ Աստուած:

Որ զգիտութիւն քո զերկնային և զհոգևոր զիմաստութիւն առատապէս ծաւալեցեր յեկեղեցիս Հայաստանեայց ի ձեռըն սրբոց Թարգմանչացն. աղաչանօք սոցա ողորմեա մեզ...։

95

Նմանեալ Մովսէսի տէր վարդապետ, բերելով զգիր օրինաց ի Հայաստան աշխարհս. որով լուսաւորեցան ազգ որդւոց Թորգոմայ։

Քանզի նա արժանաւորեցաւ կալ ի Սինէական փառաբանութեանն. եւ ընկալեալ պատգամըս կենդանիս տայր իսրայէլեան բանակին. որով լուսաւորեցան ազգ որդւոց Յակոբայ։

Արդ աղաչեմք զքոյին հեզութիւնդ տէր վարդապետ. բարեխօսեա առ Հայր ի յերկինըս վասըն քո տօնողացս. քանզի քեւ լուսաւորեցան մանկունք սուրբ եկեղեցւոյ։

96

Նորահրաշ պսակաւոր եւ զօրագլուխ առաքինեաց, վառեցար զինու հոգւոյն արիաբար ընդդէմ մահու. Վարդան քաջ նահատակ որ վաներ զթշնամին, վարդագոյն արեամբըդ քո պսակեցեր զեկեղեցի։

Երկնաւոր Թագաւորին զինու յաղթեալ պատերազմին, խոհական իմաստութեամբ խոհեմացեալ անճառապէս. Խորէն խորհրդական և ծանուցեալ անուն բարի, Խաչելոյն վկայ եղեալ հեղմամբ արեան պսակեցաւ։

Երկոքումբք հարազատօք ընտրելագոյն նահատակօք, յառաջեալ յամենեցունց գլուխ և աւարա մարտիրոսաց. նախաշաւիղ գոլով բարեաց յառաջադէմըն Գարեգին, ընկալեալ զբրաբիոնըն յաղթանակ նահատակացն։

97

Արիացեալք առ հակառակն, քաջութեամբ առնուլ զվրէժ խաբէութեան. հանճարեղք ի հատուցմըն դաւանացն. զամբարշտացն արդարադատ չափըմամբ. զօրականք յաղթողք պսակեալք ի Քրիստոսէ։

Փոխանակեալք զանոյշութիւնս ընդ ճշմարիտ յուսոյ անմահութեանն. փափագանաց ձերոց առիք զկատարումն, մաքրիլ արեամբ յաղտոյ մեղաց ազգիս. զօրականք յաղթողք պսակեալք ի Քրիստոսէ։

Հայցեցէք զխաղաղութիւն ճշմարիտ վկայք Սրբոյ Երրորդութեանն, նեղելոցս յանօրինաց բռնութենէ. զի ընծայեսցուք յաղթանակս մարտի ձերոյ. նահատակք արդարք պսակեալք ի Քրիստոսէ։

98

Արեգական արդարութեան ի Հայաստան ծագեալ պայծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի հեղմամբ արեան սրբոցն. մաղթանօք սոցա խնայեա ի մեզ պարգեւատու բարեաց. և ողորմեա քո արարածոց։

Պանծալի սուրբ զաւակօք հովիւքըն զուարթունք, հրով Հոգւոյն շիջուցին զբոցն զկրակապաշտ Պարսիցն. մաղթանօք սոցա խնայեա ի մեզ պարգեւատու բարեաց և ողորմեա քո արարածոց։

Պարթեւական տեսանողին յառաջագոյն ազդեցութեամբ զհաւատոյ որդիս սրբոյն Գրիգորի պատկաղարդ տեսեալ. մաղթանօք սոցա խնայեա ի մեզ պարգեւատու բարեաց. և ողորմեա քո արարածոց։

99

Անձինք նուիրեալք սիրոյն Քրիստոսի, երկնաւոր նահատակք և կուսանք իմաստունք. ի պարծանս ձեր բարձրացեալ տօնէ մայր Սիովն դասերօքըն իւրովք։

Բարբառք երկնաւորք լըցին զերկիր. քանզի հոտ անուշից բուրեցոյք ի Քրիստոս. ողջակէզք բանաւորք և զոհք փրկութեան, եւ որոջք անարատք ընծայեալք Աստուծոյ։

Հռիփսիմէ մեծ խորհուրդ եւ անուն ցանկալի, ընտրեալ ի յերկրի եւ դասեալ ընդ հրեշտակս. եղեր օրինակ սրբութեան կուսանաց, վարդապետութիւն արանց արդարոց։

100

Գոչեմք առ ձեզ սուրբ նահատակք հողանիւթեայ մարմնով հրեշտակք, մարտիրոսք սուրբ եւ վկայք, որք սրոյ մահուամբ կատարեցայք. յորդոր տօնիս ձեր յիշատակ արեան սրբոցդ հեղման վտակ. առ Տէր լիցին սուրբ պատարագ պահել զմեզ միշտ անվտանգ։

101

Նորաստեղծեալ Բանն յանէից ի սկզբանէ զերկինս յերկնից եւ զերկնային զօրս անմարմնոց իմանալեացըն զըւարթնոց, եւ զգալի տարերց քառից հակառակաց միաբանից. որով յաւէտ փառաբանի Երրորդութիւնն անճառելի։

Երեքսրբեան մի տէրութիւն միով բնութեամբ աստուածութիւն. լոյսն որ անեղ արարչական ասաց լինել լոյս եղական, զոր եւ ծագեաց յօրն առաջին միաշաբաթ Կիւրակէին, որով յաւէտ փառաբանի Երրորդութիւնն անճառելի։

Բարեւօրէն բացատրեսցուք զծածկեալ խորհուրդըն ծանիցուք. զի լոյսն անտես իմանալի մաքուր հոգւոց տեսանելի, ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ մեզ յարութեան սուրբ ճառագայթ. եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնութիւն Յարուցելոյն։

Սէրըդ որով խոնարհեցար ի փրկութիւն մեր մարմնացար. նովին մարմնովըն խաչեցար, ի գերեզման մահու եդար. այսօր յարեար աստուածաբար ի հրեշտակաց քարոզեցար. եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնու....։

Երեւեցար խնկաբերիցն յաղջայն կանանցն ուրախալից. և ի լերինըն Գալիլեա առաքելոց մետասանից. արժանացո զմեզ ընդ նոսին զՔեզ տեսանել յօրըն վերջին. եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնութիւն Յարուցելոյն։

Սիովնի որդիք զուարթիք հարսին լուսոյ տուք աւետիք. եթէ Փեսայն քո յարուցեալ յաղթեաց մահու իշխանութեամբ. դու պսակէ զքեզ փառօք եւ ընդ առաջ պճնեալ զուարթուք. երգեա երգ նոր Յարուցելոյն ննջեցելոց կենացպտղոյն:

102

Ալէլուիա. Ալէլուիա։

Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի, Հօր Երկնաւորի Սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս։

Եկեալքս ի մտանել արեգականն, տեսաք զլոյս երեկոյիս։ Օրհնեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին Աստուծոյ։ Եւ ամենեքեան ասեմք ամէն։ Արժանաւորես զմեզ յամենայն ժամ, օրհնել ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամենասուրբ Երրորդութեանդ։ Որ տաս զկենդանութիւն, վասն որոյ և աշխարհս զՔեզ փառաւորէ:

103

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾ ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ

(Յաւուրս Աւետեաց եւ Ծննդեան)

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ ծնար եւ յայտնեցար վասն մեր, ողորմեա մեզ։ (Երեք անգամ կրկնել)։

(Յամենայն տօնս Սրբոց, խաչի, Եկեղեցւոյ եւ յաւուրս պահոց)

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ․ որ խաչեցար վասն մեր․ ողորմեա մեզ։

(Զատկի եւ ամենայն Յարութեան Կիւրակէից)

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ յարեար ի մեռելոց․ ողորմեա մեզ։

104

Մարմին Տէրունական, եւ արիւն Փրկչական, կայ առաջի․ երկնային զօրութիւնքն յաներեւոյթս, երգեն եւ ասեն անհանգիստ բարբառով․ սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր Զօրութեանց:

105

Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ․ Որ էնն Աստուած աստ բազմեցաւ։ Խաղաղութեան ձայն հնչեցաւ, սուրբ ողջունի հրաման տուաւ։ Եկեղեցիս մի անձն եղեւ․ համբոյրըս յօդ լըրման տուաւ։ Թշնամութիւնըն հեռացաւ, սէրն յընդհանուրըս սփռեցաւ։ Արդ պաշտօնեայք, բարձեալ զձայն՝ տուք զօրհնութիւն ի մի բերան, միաստնական Աստուածութեանն, որում սրովբէքն են սրբաբան։

106

Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր Զօրութեանց։ Լի են երկինք և երկիր փառօք քո․ օրհնութիւն ի բարձունս․ օրհնեալ որ եկիր և գալոց ես անուամբ Տեառն․ ովսաննա ի բարձունս։

107

Միայն Սուրբ, միայն Տէր, Յիսուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հօր․ ամէն։

108

Ամէն։ Հայր Սուրբ, Որդին Սուրբ, Հոգին Սուրբ։ Օրհնութիւն Հօր և Որդւոյ և Սրբոյ Հոգւոյն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

109

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Ամենասուրբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն։

Եւ հիւանդաց բժշկութիւն, ազգիս Հայոց սէր միութիւն։

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա։

110

Օրհնեալ է Աստուած.

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերում. ալէլուիա։

Մարմին իւր տայ մեզ կերակուր և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ. ալէլուիա։

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս. ալէլուիա։

Ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է Տէր. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զՏէր, յերկինս. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զնա, ի բարձունս. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զնա, ամենայն հրեշտակք նորա. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զնա, ամենայն զօրութիւնք նորա. ալէլուիա։

111

Ամէն։ Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։ Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։ Եւ եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։

112

Թագաւոր Երկնաւոր, զԵկեղեցի քո անշարժ պահեա, և զերկրպագուս անուանդ քում պահեա ի խաղաղութեան։

ՆԻԿԻԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՆԱԿ

Հաւատամք ի մի Աստուած ի Հայրն Ամենակալ՝ յԱրարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և աներևութից։

Եւ ի մի Տէր Յիսուս Քրիստոս, Որդին Աստուծոյ, ծնեալն յԱստուծոյ Հօրէ, միածին՝ այսինքն յէութենէ Հօր։ Աստուած յԱստուծոյ, Լոյս ի Լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ՝ յԱստուծոյ ճշմարտէ, ծնունդ՝ և ոչ արարած։ Նոյն ինքն ի բնութենէ Հօր, որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք։ Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ ի յերկնից՝ մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն Հոգւովն Սրբով: Որով էառ զմարմին, զհոգի և զմիտ, և զամենայն որ ինչ է ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։ Չարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ Հօր։ Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր, ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան։

Հաւատամք և ի Սուրբ Հոգին՝ յանեղն և ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յՕրէնս և ի Մարգարէս և յԱւետարանս։ Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց յառաքեալսն, և բնակեցաւ ի սուրբսն։

Հաւատամք և ի մի միայն ընդհանրական և առաքելական Սուրբ Եկեղեցի, ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն և ի թողութիւն մեղաց, ի յարութիւնն մեռելոց, ի դատաստանն յաւիտենից հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից և ի կեանսն յաւիտենականս:

ԱՂՕԹՔՆԵՐ ԵՒ ՄԱՂԹԱՆՔՆԵՐ

1

Հայր մեր որ յերկինս ես. սուրբ եղիցի անուն քո։ Եկեսցէ արքայութիւն քո, եղիցին կամք քո. որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն. այլ փրկեա զմեզ ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն և փառք յաւիտեանս. ամէն։

2

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ի մեզ, Տէր, եւ զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ։

3

Տէր, եթէ շրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Տէր եթէ շրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ համագոյ եւ միաստական, անբաժանելի Սուրբ Երրորդութիւնն՝ Հայր եւ Որդի եւ Հոգի Սուրբ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

4

Տէր, ուղղեա զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան։ Տէր ուղղեա եւ առաջնորդեա հոգւոց մերոց եւ ամենայն հաւատացելոց, գնալ յարդարութեան ճանապարհն եւ ի կեանսն յաւիտենից։

5

Յամենայն ժամու աղաչանք իմ այս են. ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս, Տէր, եւ յօտարէն պահեա զծառայս քո, մարդասէր Տէր։

6

Ի գիշերի եւ ի տուընջեան եւ յամենայն ժամու անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգին, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

7

Յերգս օրհնութեան եւ ի ձայն սաղմոսաց անդադար փառաւորեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍուրբ Հոգին, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

8

Տէր, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. Տէր բարերար, աղաչեմ զՔեզ, օգնական իմ լեր։ Տէր, մի անարգեր զիս եւ մի թողուր զիս Աստուած Փրկիչ իմ։

9

Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս, տուր ինձ իմաստութիւն՝ զբարիս խորհել և խօսել և գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից և ի գործոց փրկեա զիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ՝ բազմամեղիս։

10

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ, ի տուէ եւ ի գիշերի, ի նստել ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ՝ բազմամեղիս։

11

Խաչ քո եղիցի մեզ ապաւէն, Տէր Յիսուս, յորժամ երեւիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսաւորս։ Յայնժամ մեք մի ամաչեսցուք յուսացեալքս ի Քեզ. այլ զօրութեամբ քով մեծաւ փրկեսցուք ընդ աջմէ քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ եւ որդիս տուընջեան։

12

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովանութեամբ անդադար փառաւորեմք զՀայր և զՈրդի և զՍուրբ Հոգին, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

13

Մեղայ Քեզ Տէր. մեղայ Քեզ Տէր. մեղայ, և քան զաւազ ծովու բազում են յանցանք իմ. պատրանք աշխարհիս խաբեցին զիս. և եղէ անպտուղ ի կենաց յուսոյդ. այլ Դու անոխակալ և անյիշաչար Փրկիչ. խնայեա ի մեղուցեալ ծառայս, և կեցո։

14

Զբարձրեալն զՔրիստոս արասցուք մեզ ապաւէն, զի ոչ հասցեն առ մեզ չարք, և տանջանք մի մերձեսցին ի յարկս մեր։

15

Դու ես Քրիստոս աղբիւր կենաց, բղխումն ողորմութեան. շնորհեա, Փրկիչ, անձանց մերոց զթողութիւն մեղաց մերոց։

16

ՄԵՂԱՆԻ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

(կերակուրէն առաջ)

Ճաշակեսցուք խաղաղութեամբ զկերակուրս որ պատրաստեալ է մեզ ի Տեառնէ, և օրհնեալ է Տէր ի պարգևս իւր. ամէն։

17

(կերակուրէն վերջ)

Զլիութիւն սեղանոյս անհատ և աննուազ արասցէ Քրիստոս Աստուած մեր. որ զմեզ կերակրեաց և լիացոյց. Նմա փառք յաւիտեանս: ամէն։

18

Փառք Քեզ Աստուած, փառք Քեզ, յաղագս ամենայնի, Տէր, փառք Քեզ։

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ ԵՒ ՍԱՂՄՈՍՔ

1

Միածին Որդի և Բանդ Աստուած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհւոյ Աստուածածնէն և ի միշտ կուսէն, Անփոփոխելիդ մարդ եղեալ խաչեցար, Քրիստոս Աստուած մեր, մահուամբ զմահ կոխեցեր. մինդ ի Սրբոյ Երրորդութենէն՝ փառաւորակից ընդ Հօր և Սրբոյ Հոգւոյն՝ կեցո զմեզ։

2

Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց. մահուամբ զմահ կոխեաց, և յարութեամբըն իւրով մեզ զկեանըս պարգեւեաց. Նմա փառք յաւիտեանս. ամէն։

3

Աստուածածին անհարսնացեալ, զԲանն անսկիզբն յղացար և զԱստուածն անիմանալի ծնար. զանպարագրելին ի գիրկըս քո բարձեր. Նմա անդադար բարեխօսեա վասն անձանց մերոց։

4

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո՝ անկանիմք երկրպագելով և խնդրեմք զթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան։ Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քո նշանի՝ շնորհեա զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի։

5

Զխաղաղութիւն շնորհեա եկեղեցւոյ քում սրբոյ, զխաղաղութիւն և զանշարժութիւն ի թշնամեաց պատերազմէ. և հաստատեա ի մի հաւատ զկաթողիկէ եկեղեցի. զՔեզ խոստովանիմք Տէր և Աստուած, կեցո զմեզ։

6

ՍԱՂՄՈՍ ՂԹ.

Աղաղակեցէք առ Տէր, ամենայն երկիր. ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ։

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներուք զի Նա է Տէր Աստուած մեր։

Նա արար զմեզ և ոչ մեք էաք, մեք ժողովուրդք և խաշն արօտի նորա։

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ, և օրհնութեամբ ի յարկս նորա։

Խոստովան եղերուք Տեառն և օրհնեցէք զանուն նորա։

Քաղցր է Տէր յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. ազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն նորա։

7

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԷ.

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր։

Եւ օրհնեա զԱստուած քո, Սիոն։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ։

Որ եդ զսահմանս քո ի խաղաղութիւն, պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։

Առաքէ զբան իւր յերկիր, վաղվաղ ընթանան պատգամք նորա։

Դնէ զձիւն որպէս զասր, և զմէգ որպէս փոշի ցանեաց:

Արկանի զսառն որպէս պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո՞ կարէ կալ։

Առաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա, շնչեսցեն հողմք և գնասցեն ջուրք։

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ, զարդարութիւն և զիրաւունս Իսրայէլի։

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր, և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։

ԵՐԳԵՐ

ՕՐՀՆԵՐԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ

Ամէն Հայի սրտից բխած,
Լսիր այս ձայն, ով Աստուած։
Երկար կեանք տուր Հայրապետին,
Երկար օրեր Հայոց Հօր։
Տէ՛ր, անսասան պահի՛ր Դու միշտ
Քո իսկ հիմնած Մայր Աթոռ։

ՕՐՀՆԵՐԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ

ՄԵԾԻ ՏԱՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Ի վեհ բարձանց Սուրբ Սիոնի,
Թռիչս առեալ աղաւնի,
Ի Շնորհալւոյն բարձրացու գահ,
Մի՛ մերձեսցի նմա մահ։
Հայօ՛ն, եղբարք իմ Հայկազնեան,
Օ՛ն, մաղթեսցուք միաբան,
Պահեա, ո՛վ Տէր անսասան,
Զսուրբ Աթոռն Կիլիկեան։
Կեցցէ, կեցցէ, առ յաւէտ
Տէր Տէր Զարեհ Հայրապետ։

ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Եկեղեցին Հայկական, ծննդավայրն է հոգւոյս՝
Ինչպէս քարայր մ'ընդարձակ, պարզ ու խորունկ, մութ ու լոյս,
Իր գմբէթովն հիւրընկալ, իր լայն բեմով ու հեռուն
Կանգնած իր լուռ խորանով՝ որ կարծես նաւ մ'է ծփուն...

Եկեղեցին Հայկական, ես աչքըս գոց կը տեսնեմ
Ու կը շնչեմ, կը լսեմ՝ իր Յիսուսով մանկադէմ,
Իր սեղանէն մըխացող գուլայ - գուլայ խունկերով
Եւ իր պատերը ցնցող աղօթքներով ալեխռով...

Եկեղեցին Հայկական բարձըր բերդն է հաւատքին
Իմ պապերուն՝ որ հողէն զայն քար առ քար հանեցին
Եւ երկինքէն իջուցին զայն ցող առ ցող, ամպ առ ամպ
Ու թողուցին անոր մէջ հանդարտութեամբ, հեզութեամբ...

Եկեղեցին Հայկական մեծ վարագոյր մ'է բանուած.
Որուն ետեւ, սրկիհին մէջ կ'իջնէ ինքը Աստուած,
Որուն առջեւ՝ գլխահակ կուգայ իմ ոգիս ամբողջ
Հաղորդուիլ անցեալին հաց ու գինուով կենսաառողջ...

Եկեղեցին Հայկական՝ ծովուն դիմաց ալեկոծ
Նաւահանգիստ մ'է խաղաղ, ցուրտ գիշերին՝ հո՛ւր և բոց,
Ու տօթակէզ ցերեկին անտա՛ռ մըն է ստուերոտ՝
Ուր շուշաններ կը ծաղկին Շարականի գետին մօտ։

Եկեղեցին Հայկական մէն մի քարին տակ գետնի
Դէպի երկինք բարձրացող գաղտնի ճամբայ մը ունի.
Եկեղեցին Հայկական՝ հայ հոգիին և մարմնոյն
Զըրահանդերձն է փայլուն՝ մինչ իր խաչերն են դաշոյն

Եւ զանգակներն են բամբիւն, և երգն է մի՜շտ Յաղթութիւն...,

ՎԱՀԱՆ ԹԷՔԷԵԱՆ

ՀԱՅ ԱՊՐԻՆՔ ԵՂԲԱՐՔ

Հայ ապրինք եղբարք, մարդկութեան մէջը,
Հայ կնքեր է մեզ պատմութեան էջը·
Հայ անուամբ զմեզ կ'ողջունէ երկինք։
Եղբարք, Հայ ապրինք։

Քրիստոսի ունինք անդրանիկ օրհնէնք,
Հաւատայ եղանք միշտ ախոյեան մենք,
Հայը զարմացուց զերկիր եւ զերկինք։
Եղբարք, Հայ ապրինք։

Մեր ազգն հետեւող է ճիշդ Յիսուսի,
Որ խաչն այսքան դար տարած է յուսի,
Ո՛չ, չի խոնարհիր, չ'ըլլար դասալիք։
Եղբարք, Հայ ապրինք։

Այո, խաչին կեանք, կեանք է վշտալից,
Այո, Հայուն կեանք, կեանք է ցաւալից,
Բայց խաչն յաղթութեան ունի վեհ կնիք։
Եղբարք, Հայ ապրինք։

Ո՛չ, ճակատագիր մեր, չէ միշտ տըխուր,
Զթշուառութեան ուտել հացն ու ջուր,
Նոր երջանկութեան ապագայ մ'ունինք։
Եղբարք, Հայ ապրինք։

Հայ ապրինք, որ մեր որդիքն ալ, եղբարք,
Կարենան ապրիլ որ զմեզ ունին հարք,
Զըլլանք Հայ անուան չըլլանք նախատինք։
Եղբարք, Հայ ապրինք։

ԽՈՐԷՆ ԵՊՍ. ՆԱՐՊԷՅ

ԵՏԵՒԷՍ ԵԿՈՒՐ

Եթէ զիս տանիս դէպի Յորդանան՝
Բացուած երկնքի հրաշքներուն ներքեւ,
Կու գա՛մ վայելել քու սիրոյդ պարգեւ
Վայրերն այն դալար, ուղխերն փափկութեան։

Կուգա՜մ ետեւէդ մինչեւ վերնատուն,
Վերջին ընթրիքէդ բաժինս առնելու,
Ու նուագելով երգ կամ ալէլու՝
Կենդրոնի ձորէն ալ կ'անցնիմ ժպտուն։

Բայց կը վարանիմ գալ Գեթսեմանի՝
Ուր քունով մ'աչքերս պիտի ծանրանան.
Գուցէ այն ըլլայ իմ քունը մահուան
Ու մեծ Ոչինչին գիրկը զիս տանի...։

Ո՛հ, միթէ կրնա՞մ գալ քու ետեւէդ
Երբ խաչը ուսիդ կ'ելլես Գողգոթա,
բայց ի՜նչ սերտ հրապոյր, ի՜նչ բուռն ուժ է դա՝
Որ զիս դէպի հոն ալ կ'առնի քեզ հետ։

ԵՂԻՇԷ ԱՐՔ. ԴՈՒՐԵԱՆ

ԵՐԳ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

Հրեշտակ զուարթուն, հզօր պահապան մեր
Որ զտիւ ողջոյն զմեզ խնամեցեր,
Ի մուտս արփայն դու լոյս անստուեր ես մեր,
Անմուտ արեւ կացցես մեզ այս գիշեր.
Քուն քաղցր անփորձ շնորհեա ի փառս Աստուծոյ,
Եւ զծնողս հոգւոյ եւ մարմնոյ կեցո։

ՍՈՒՐԲ ԾՆՈՒՆԴ

Խոր մութին մէջ այս գիշեր,
Երկինք, երկիր են թաղուեր,
Բայց դուք սիրուն մանուկներ,
Օ՛ն, վերցուցէք ձեր աչեր,
Տեսնել մսուր շողշողուն
Լուսով սիրուն ողողուն։

Հոն մերկ ցրտէն դողալով,
Հանգչի Մանուկ մը խոնարհ,
Երկնից փառքը թողելով
Փրկել եկած մեր աշխարհ.
Մենէ կ'ուզէ իբր նուէր,
Միայն սիրով տաք սրտեր։

ԾՆՆԴԵԱՆ ԾԱՌ

Տեսէք սիրուն ծննդեան ծառ,
Տեսէք փայլի ինչ պայծառ,
Ո՜, ինչ գիշեր հիանալի,
Յիսուս ծնաւ սիրելի։

Ամէն աչքեր խանդով վառին
Բեռնաւորուած սա ծառին.
Ամէն սիրտեր արդ թող ցնծան
Զի ծնաւ Յիսուս Մեսիան։

Յիսուս Փրկիչ, Դու ինձ համար
Երկնից իջար մեր աշխարհ,
Դու որ ինծի կեանք ես տուեր,
Կու տամ սիրտըս Քեզ նուէր։

ՔԱՋ ՎԱՐԴԱՆ

Իմ հայրենեաց հոգի Վարդան
Հոգիս հոգւոյդ եղնի ղուրպան.
Որ Տղմուտի ափերի մօտ,
Վաթսուն հազար կարիճներով,
Ջարդիր, զարկուար, ինկար քաջ-քաջ
Պարսիկ սփռած ի ձախ ու աջ.
  Իմ հայրենեաց արև Վարդան,
  Արեւս արւ'ուդ եղնի ղուրպան

Աւետարանն ու խաչն առիր,
Տարիր երկինք բարձրացուցիր,
Եւ դուն ալ հետ Թաղիր գացիր,
Անուշ արեւդ հողին տուիր,
Որ հայրենեաց չգայ արև
Շաւարշանայ դաշտին վերև
  Իմ հայրենեաց արև Վարդան,
  Հոգիս հոգւոյդ եղնի ղուրպան:

Արիւնդ կարմիր կարմիր Թափուաւ,
Դաշտ ու ծաղիկ ներկուեցաւ.
Լուսնակն ելաւ ամպի տակից,
Պաղ պաղ Թափեց ցօղիկն յաչից,
Որ հայրենեաց վարդեր բացուին,
Պլպուլն երգէ դրախտի սարին.
  Իմ հայրենեաց արև Վարդան,
  Արեւս արւ'ուդ եղնի ղուրպան.

ՎԱՐԴԱՆԱՑ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Թէ հայրենեաց պսակադիր
Գողթնի քնարք լռեր են.
Երկնից թող գան անմահ հոգիք
Հայոց քաջեր պսակել։

Մասեաց գագաթն թող գան բազմին
Երկնից գունդ գունդ հրեշտակներ,
Աստուած իջեր ի Հայաստան
Հայոց արիւն հաստատել։

Փախէք ամպեր Շաւարշանէն.
Ալ մի՛ ցօղէք ձեր ցօղեր.
Շաւարշանը ոռոգուած է
Հայոց քաջաց արիւնով։

Եւ կը ծլին ու կը ծաղկին
Այն դաշտին մէջ ալ խոտ, վարդ,
Այլ Վարդանայ ինկած երկիր
Պիտի ծաղկի սուրբ հաւատ։

Քանդակագործ քաջ Եղիշէն
Գրիչ ի ձեռն գայ յԱրտազ,
Չափէ, ձեւէ, գրէ, դրոշմէ
Կեանք, մահ, հաւատք Վարդանայ։

Ո՛ Վարդանայ անուան արժան
Մասիս կանգնի մահարձան,
Մենաստաններ, խաչն ի գմբէթ,
Աւետարան, սուրբ տաճար։

ԳԱՐԵԳԻՆ ԵՊՍ. ՍՐՈՒԱՆՁՏԵԱՆՑ

ՊԼՊՈՒԼՆ ԱՒԱՐԱՅՐԻ

Ով դու բարեկամ այրած սրտերու.
Խօսնակ գիշերոյ, հոգեակ վարդերու,
Երգէ՛ պըլպուլիկդ, երգէ՛ ի սարէդ,
Զանմահ քաջն Հայոց, երգէ՛ հոգւոյս հետ։

Թողէր վանուց ձէնիկդ ինձ դիպաւ,
Սրտիկս՝ որ ի խաչն էր կիպ՝ թունդ առաւ.
Ի խաչին թեւէն թռայ ու հասայ,
Գըտայ զքեզ ի դաշտ քաջին Վարդանայ։

Պըլպուլ, քեզ համար մեր հարքն ասացին
Թէ չէ հաւ՝ պըլպուլ մեր Աւարայրին.
Եղիշեայ հոգեակն է քաղցրախօսիկ
Որ զՎարդան ի Վարդըն տեսնէ կարմրիկ։

Զմեռն յանապատ կու գնայ կայ ի լաց.
Գարունն յԱրտազ գայ ի Թուփ վարդենեաց,
Երգել ու կանչել յԵղիշէին ձայն
Թէ պատասխանիկ մ'արդեօք տա՞յ Վարդան։

Հ. ՂԵՒՈՆԴ ԱԼԻՇԱՆ

ՍԱՀԱԿ ՄԵՍՐՈՊ

Մեծ պայքարի ազատութեան
Շատ զոհեր տուինք,
Վառ յոյսերով երջանկութեան
Սէրը երգեցինք։

Մեր արիւնը, մեր արցունքը
Դարեր շարունակ
Փայփայեցին մեր յոյսերը
Երկար ժամանակ։

Արդի Հայը, հայ հերոսներ,
Քաջաց զաւակներ,
Սահակ - Մեսրոպ անմահ Հայեր
Լուսատու ջահեր։

ՀԱՅՈՒ ՄԱՂԹԱՆՔ

Տէ՛ր, կեցո՛ դու զՀայս,
Եւ արա զնոսա պայծառս
կեցո՛ Դու զՀայս։
Զօղորմութիւնդ վերին
Հանեալ ձօնել նոցին.
Զի նովիմբ մարթասցին
Ապրիլ յաստիս։

Ո՛վ Տէր մեր, Տէ՜ր, փութա՛,
Զազգ մեր համայն փրկեա՛
Ի թշնամեաց։
Կախո՛ զաչըս նոցուն
Հա՛ն զարմատոցն զբուն
Եւ զազգ մեր պարտասուն
Արա՛ հըզօր։

Ի քո լիջեալ տեղի
Զաթոռ Հայրապետի
Մեր հաստատեա։
Զերկարութի՛ւն կենաց
Հօր մեր աստուածազգեաց
Շնորհեա պետին մեր հարց
Որ զմեզ հովուէ։

Առաքեա՛ ի բարձանց
Զհամակցութի՛ւն կամաց
Ի մերազնեայս։
Զոմն ի մէնջ յարո՛
Հովիւ ազգի մերոյ
Տուր նմա ցուպ հուժկու
Հովուել զմեզ։

Մ. Գ. ԹԱՂԻԱԴԵԱՆՑ

ՄԱՂԹԵՐԳ

Հայց. Եկեղեցւոյ Կիրակնօրեայ Դպրոցներու

Կիրակնօրեայ սուրբ յարկին
Մենք սաներն ենք լուսաբաղձ,
Կայծերու պէս լուսածին
Ցայտած՝ սրտէն պերճ նախնեաց։
Ուստի քալենք անխռով,
Ո՛վ նորաղատ զարմ արի,
Հաւատաւոր գընացքով
Լոյս - աղբիւրին ցանկալի։

Եկեղեցին սրբազնեաց՝
Ժառա՛նգ անգին, հրաշափառ,
Մեր խոյանքին վերասլաց
Թա՛փն է խիզախ բոցավառ.
Հայ մըշկահոտ սըրբութեան
Բոյրովն օծած մեր հոգին,
Մեր երթին մէջ յաղթական
Թումբերն ամէն պիտ՛ փըշրին։

Կեցցեն յաւե՜րժ անսասան
Հիմնադիր և բարերար,
Կիրակնօրեայ լուսոյ տան
Ջահակիրներ վեհափառ.
Հնչեցէ՛ք յար ծնծղաներ
Մեր սըրտերուն ցնծագին,
Որ վա՛ռ մընայ դարե՜ր դեռ
Սրբաճաճանչ ՀԱՅ ՀՈԳԻՆ....

ԿԱՐԱՊԵՏ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

ՑԱՆԿ

ՇԱՐԱԿԱՆՆԵՐ, ԵՐԳԵՐ ԵՒ ՏԱՂԵՐ

Թիւ		Էջ
17	*Աթոռ Քրովբէական*	9
67	*Աղբիւր Կենաց Բաշխող Շնորհաց*	24
37	*Այսօր Անճառ Լուսոյն Ծագումն*	16
75	*Այսօր Ժողովեալ Սրբոցն*	27
88	*Այսօր Խնդրի Պատուական*	31
36	*Այսօր Կանգնեցաւ Աւազան Մկրտութեան*	15
43	*Այսօր Հրեշտակք ի Բարձունս*	18
16	*Այսօր Ձայնն Հայրական*	9
40	*Այսօր Յարեաւ ի Մեռելոց*	17
44	*Այսօր Յարութիւն Քրիստոսի*	18
9	*Այսօր Տօն է Սուրբ Ծննդեան*	7
5	*Այսօր Ցնծան Երկնայինքն*	6
111	*Ամէն, Եղիցի Անուն Տեառն Օրհնեալ*	38
108	*Ամէն, Հայր Սուրբ*	38
76	*Անթառամ Ծաղիկ*	27
99	*Անձինք Նուիրեալք*	35
31	*Անսկիզբըն Բանըն Հօր*	14
3	*Առաւօտ Լուսոյ*	5
64	*Առաքելոյ Աղաւնոյ*	23
90	*Ապաւինեցաք ի Խաչ Քո*	32
78	*Աստուածածին Ամպ Լուսաւոր*	28
25	*Աստուածածին Գերագոյն Քերովբէից*	12
13	*Աստուածածին Երկնային*	8
98	*Արեգակն Արդարութեան*	35
97	*Արիացեալք Առ Հակառակն*	34
18	*Բանն Որ Ընդ Հօր Յէութեան*	10
92	*Բարեխօսութեամբ Մօր Քո և Կուսի*	33
100	*Գոչեմ՛ք Առ Ձեզ Սուրբ Նահատակք*	35
41	*Գովեա Երուսաղէմ ԶՏէր*	17

Թիւ		Էջ
51	Եկին ի Գերեզմանն	20
4	Եղիցի Անուն Տեառն Օրհնեալ	6
89	Երանելի Աստուածասէր Սուրբ Դշխոյն	31
11	Զանճառելի Լուսոյ Մայր	8
2	Զարթիք Փառք Իմ Զարթիք	5
54	Զթագաւորն Փառաց Քրիստոս	21
58	Զթագաւորն Քրիստոս	22
47	Զյարութիւն Քրիստոսի	19
81	Զօրութիւն Սուրբ Խաչի Քո Քրիստոս	29
52	Էջ Հրեշտակն Յերկնից	20
71	Էջ Միածինն ի Հօրէ	26
53	Ընդ Լուսանալ Միաշաբաթին	20
24	Ընդ Լուսափայլ Զուարթնոյն	12
32	Թագաւոր Գալով Քո Յաշխարհ	14
55	Թագաւորեաց Աստուած ի Վերայ Հեթանոսաց	21
112	Թագաւոր Երկնաւոր	38
56	Թագաւորին Յաւիտենից	21
60	Թագաւոր Քրիստոս Էակից	22
42	Ի Գերեզման Յարուցելոյն Անմահի	17
69	Ի Համբառնալ Բանին Յերկինս	25
34	Իմաստուն Կուսանքն	15
49	Իջեր Տէր և Մարմնացար ի Կուսէն	19
28	Լոյս Արարիչ Լուսոյ	13
102	Լոյս Զուարթ Սուրբ Փառաց Անմահի	36
14	Լոյս ի Լուսոյ ի Հօրէ Առաքեցար	8
59	Լուսով Աստուածութեան Քո Քրիստոս	22
82	Խաչն Կենարար Որ Եղեւ Մեզ	29
8	Խորհուրդ Մեծ և Սքանչելի	7
48	Կանանցն Կանխելով	19
65	Կենդանարար Աստուած Մարդասէր Հոգի	24
62	Համբարձաւ Տէրն Մեր	23
39	Հաւիկ Մի Պայծառ Տեսի	17
91	Հրաշափառ Աստուած	32
10	Ճառագայթ և Կերպարան Էութեան	7

Թիւ.		Էջ
87	Մայր և Կոյս Աղախին Քրիստոսի	31
86	Մայր Լուսոյ Մարիամ Սուրբ Կոյս	30
104	Մարմին Տէրունական	37
63	Մեծահրաշ Այս Խորհուրդ	23
107	Միայն Սուրբ, Միայն Տէր	37
83	Յաղթող և Զնար Օրհնութիւն	29
27	Յարևելից Մինչ ի Մուտս	13
1	Յիշեցուք ի Գիշերի	5
29	Նայեաց Սիրով Հայրդ Գթած	13
95	Նմանեալ Մաղաքիի Տէր Վարդապետ	34
84	Նշանաւ Ամենայաղթ Խաչիւդ Քո	30
96	Նորահրաշ Պսակաւոր	34
101	Նորաստեղծեալ Բանն Ցանէից	36
6	Նոր Սիովն Ծնեալ Մանկունք	6
35	Շնորհեա Մեզ Տէր Արթնութիւն	15
7	Ով Գերահրաշ Տաղիկ	7
15	Ով Զարմանալի	9
61	Որ Անքննելի Յաղթող Զօրութեամբ	22
21	Որ Արարեր Զօրութեամբ	11
80	Որ Զանարատ Բազուկս Քո	29
23	Որ Զխորհուրդ Քո Գալստեանդ	11
94	Որ Զշնորհս Աստուածային	33
19	Որ Զօրէնս Սրբութեան Պահեց	10
72	Որ ի Լերինն Այլակերպեալ	26
68	Որ ի Քրովբէական Կառսդ Հանգչիս	25
30	Որ Վերօրհնիս Աթոռս Քերովբէից	14
26	Որ Փառաբանիս ի Հրեշտակաց	12
22	Որ Պատուիրան Ճշմարտութեան	11
93	Որք Զարդարեցին Տնօրինաբար	33
79	Ուրախացիր Աստուածածին	28
12	Ուրախ Լեր Աստուածածին	8
33	Ուրախ Լեր Եկեղեցի Սուրբ	15
70	Ուրախ Լեր Սուրբ Եկեղեցի	25
74	Ուրախացիր Պսակ Կուսից	26
66	Սարսափելի Հողմոյ Նման	24
103	Սուրբ Աստուած, Սուրբ և Հզօր	37
106	Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ	37

Թիւ		Էջ
77	Վարանիմք ի Մեղաց	28
38	Տարածեալ Ձեռք Ընդ Ձեռաց	16
109	Տէր ողորմեա	38
50	Փառաբանակից Հօր Որդի	20
45	Փառք Յարութեան Քո Տէր	18
85	Քեզ Քրիստոսի Կաթուղիկէ Եկեղեցւոյ Շնորհողի	30
73	Քրիստոս Աստուած Մեր	26
105	Քրիստոս ի Մէջ Մեր Յայտնեցաւ	37
46	Քրիստոս Յարեաւ ի Մեռելոց․ Ընդ Արշալոյսն	19
110	Օրհնեալ է Աստուած, Քրիստոս Պատարագեալ	38
20	Օրհնեմք Զքեզ Անսկիզբն Հայր	10
57	Օրհնութիւն ի Բարձունս	21

ՆԻԿԻԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՆԱԿ

Հաւատամք ի Մի Աստուած 39

ԱՂՕԹՔՆԵՐ ԵՒ ՄԱՂԹԱՆՔՆԵՐ

12	Գոհութեամբ և Ճշմարիտ Խոստովանութեամբ	42
15	Դու Ես Քրիստոս Աղբիւր Կենաց	42
14	Զբարձրեալն Զքրիստոս Արտասուք Մեզ Ապաւէն	42
2	Զգործս Ձեռաց Մերոց	40
17	Զլիութիւն Սեղանոյս	42
9	Իմաստութիւն Հօր, Յիսուս	41
6	Ի Գիշերի և ի Տուընջեան	41
1	Հայր Մեր Որ Յերկինս Ես	40
11	Խաչ Քո Եղիցի Մեզ Ապաւէն	41
16	Ճաշակեցաք Խաղաղութեամբ	42
13	Մեղայ Քեզ, Տէր	42
5	Յամենայն Ժամու Աղաչանք Իմ	40
7	Յերգս Օրհնութեան	41
10	Պահապան Ամենայնի Քրիստոս	41
3	Տէր Եթէ Զշրթունս Իմ Բանաս	40
8	Տէր, Մի Դարձուցաներ Զերեսս Քո Յինէն	41
4	Տէր Ուղղեա Զգնացս Մեր	40
18	Փառք Քեզ Աստուած, Փառք Քեզ	42

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ ԵՒ ՍԱՂՄՈՍՔ

Թիւ Էջ

6 Աղաղակեցէք Առ Տէր Ամենայն Երկիր 44
4 Առաջի Պատուական Ամենայաղթ Խաչի Քո 43
3 Աստուածածին Անհարսնացեալ 43
7 Գովեա Երուսաղէմ ԶՏէր 44
5 Զխաղաղութիւն Շնորհեա Եկեղեցւոյ Քում Սրբոյ 43
1 Միածին Որդի և Բանդ Աստուած 43
2 Քրիստոս Յարեաւ ի Մեռելոց 43

ԵՐԳԵՐ

Ամէն Հայի Սրտից Բխած 45
Եթէ Զիս Տանիս Դէպի Յորդանան 48
Եկեղեցին Հայկական 46
Թէ Հայրենեաց Պսակադիր 51
Հրեշտակ Զուարթուն 48
Իմ Հայրենեաց Հոգի Վարդան 50
Ի Վեհ Բարձանց Սուրբ Սիոնի 45
Խոր Մութին Մէջ Այս Գիշեր 49
Կիրակնօրեայ Սուրբ Յարկին 54
Հայ Ապրինք Եղբարք 47
Մեծ Պայքարի Ազատութեան 52
Ով Դու Բարեկամ 52
Տեսէք Սիրուն Ծննդեան Ծառ 49
Տէր, Կեցո Դու Զհայս 53

Uit de nalatenschap van de heer A.M.F. Pilikyan, 2026 p.
Eigenaar van Fa. Yeriwan, kleermakerij, Amersfoort

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ՝

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ

Գին	Լիբանան	50 Լ. Դ.
	Սուրիա	60 Ս. Դ.
	Արտասահման	50 Սենթ

Ստանալու համար դիմել՝

Rev. Father VARTAN DEMIRDJIAN
Armenian Sunday Schools
Armenian Catholicate
ANTELIAS, LEBANON